

Ungdomsudveksling gør en forskel

*Resultater af den danske del af den første enquete blandt deltagere og ledere
i internationale ungdomsprojekter inden for Erasmus+: Ungdom*

En spørgeskemaundersøgelse gennemført af det tværeuropæiske netværk RAY

Research-based Analysis and Monitoring of Erasmus+: Youth in Action Programme (RAY)

Internationale Uddannelsesprogrammer, Styrelsen for Forskning og Uddannelse

2017.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet
—
Styrelsen for Forskning
og Uddannelse

Ungdomsudveksling gør en forskel

Resultater af den danske del af den første enquete blandt deltagere og ledere i internationale ungdomsprojekter om af ungdomsudveksling inden for Erasmus+: Ungdom. En spørgeskemaundersøgelse gennemført af det tværeuropæiske netværk RAY

Rapporten er udarbejdet af Carsten Yndigegn i samarbejde med Internationale Uddannelsesprogrammer, Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

© Internationale Uddannelsesprogrammer, Styrelsen for Forskning og Uddannelse, 2017

Indholdsfortegnelse

1.	Undersøgelsens hovedresultater – en sammenfatning	4
1.1.	Projektdeltagerne	4
1.2.	Projektlederne	7
2.	RAY projektet.....	9
3.	RAY-netværkets standard surveys.....	10
4.	Undersøgelsens rammer og gennemførelse	12
4.1.	Spørgeskema	12
4.2.	Undersøgelsens gennemførelse, svarprocent, analyse og afrapportering	12
5.	Projektdeltagerne	14
5.1.	Projektdeltagernes vurdering af virkningen af Erasmus+: Ungdom projekterne	14
5.2.	Adgangen til Erasmus+: Ungdom	24
5.3.	Unge med særlige behov	25
5.4.	Youthpass	26
5.5.	Den Strukturerede dialog	27
5.6.	Information, kommunikation og administration.....	27
5.7.	Profiler af og projektdeltagerne	28
6.	Projektlederne	39
6.1.	Virkningen af Erasmus+: Ungdom	39
6.2.	Unge med særlige behov	48
6.3.	Youthpass	49
6.4.	Information, kommunikation og administration.....	50
6.5.	Profiler af deltagere og projektledere / teammedlemmer	53
7.	Sammenligning af projektledere og projektdeltagere på udvalgte parametre	58
8.	Konklusion og anbefalinger	64

1. Undersøgelsens hovedresultater – en sammenfatning

Denne rapport afrapporterer resultatet af RAY netværkets første standard survey, Monitor, der gennemføres for at belyse virkningen af Erasmus+: Ungdom projekter i den igangværende programperiode fra 2014 til 2020.

RAY netværket er en frivillig sammenslutning af 31 nationale kontorer for Erasmus+: Ungdom i 29 lande, der med Institut für Erziehungswissenschaft der Universität Innsbruck (UIBK) som den centrale koordinator af forskningsaktiviteterne, gennemfører en løbende følgeforskning af Erasmus+: Ungdom projekterne.

RAY blev dannet på østrigsk initiativ i 2008 af nationale kontorer i 8 lande, hvorefter det støt har vokset i omfang.

RAY har gennemført en løbende monitorering af Erasmus Aktive Unge projekter siden 2009, og netværket fortsætter monitoreringen af det nuværende Erasmus+: Ungdom program ved at gennemføre tre spørgeskemaundersøgelser blandt projektdeltagere og projektledere.

Derudover gennemføres mere detaljerede undersøgelser med henblik på at belyse læringsmæssige forhold og langtidsvirkninger af projektdeltagelsen.

Det danske kontor for Erasmus+: Ungdom blev medlem af RAY i 2015, og det deltager alene i de tre standard spørgeskemaundersøgelser.

I den danske del af den første standard survey indgår der besvarelser fra 244 projektdeltagere og 42 projektledere. I det følgende sammenfattes hovedresultaterne vedrørende de to grupper.

1.1. Projektdeltagerne

Projektdeltagerne, der har medvirket i undersøgelsen, kan karakteriseres ved, at kvinder er i overtal i forholdet 3:2, at knap en tredjedel er 20 år eller derunder, at en tredjedel er i første halvdel af tyverne, og resten er ældre.

Kun en tiendedel kommer fra et landdistriktssområde, og hele to tredjedele er bosiddende i en by på mere end 100.000 indbyggere.

Deltagerne er uddannelsesmæssigt helt entydigt karakteriseret ved at have en videregående uddannelse eller ved at være på vej imod en videregående uddannelse. Dette mønster går igen hos deltageres forældre, hvor to tredjedele af såvel fædrene som mødrene har en studentereksamen eller en videregående uddannelse.

Ikke overraskende karakteriserer deltagerne da også dem selv som velstillede. Næsten en tredjedel mener, at de har flere muligheder end de fleste, men kun hver ottende mener, at de har færre eller betydeligt færre muligheder end de fleste.

Spørger man anderledes, er der dog godt en fjerdedel, der oplever hindringer i forhold til adgang til arbejdsmarkedet, og mere end en tiendedel har oplevet hindringer i forhold til adgang til en uddannelse. Og spørger man meget specifikt, så er pengemangel det, som de fleste har oplevet som et problem. En sjettedel af deltagerne tilhører en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet.

Langt hovedparten har deltaget i et Key Action 1 projekt, og her har de fleste været involveret i ungdoms-udveksling. Mange af deltagerne er erfarne. Halvdelen har tidligere deltaget i et lignende projekt, men kun en tredjedel tilkendegiver, at det har været et Erasmus+: Ungdom projekt.

Deltagerne har deltaget i projekter i 37 forskellige lande. En tredjedel af projekterne er foregået i Danmark, halvdelen er foregået i et andet EU land, mens den sidste sjettedel er foregået i lande uden for EU.

Deltagerne synes overvejende ikke at have haft sproglige problemer i forbindelse med deltagelsen, og de tilkendegiver at det til dels kan skyldes hjælpsomhed fra såvel projektledelse som andre projektdeltagere. En fjerdedel angiver ligeledes, at det var muligt at begå sig på mere end et sprog i projektet. Deltagerne er generelt velbefarne i at rejse udenlands.

Projektdeltagerne har været tilfredse med projektdeltagelsen, hvilket kommer til udtryk i deres vurdering af projekterne og deres interesse i at anbefale projekterne til andre. Der er ligeledes en meget stor andel, der vil deltage i et nyt projekt, og tilmed siger halvdelen, at de påtænker at deltage i tilrettelæggelsen af et projekt.

Deltagernes vurdering af egen læring peger på, at generelle værdimæssige forhold og pædagogisk praksis vejer tungt, mens indlæring af helt specifikke færdigheder har spillet en mindre rolle. Således angiver hele syv ud af ti deltagere, at de har fået udbytte af projektdeltagelsen i form af læring om kulturel mangfoldighed, mens halvdelen angiver, at læring om europæiske problemstillinger har været deres udbytte. Halvdelen angiver, at udbyttet har været læring om ungdomsarbejde, samt Ikke-formel læring og uformel læring, tillige med læring om personlig udvikling. Samfundsrelevante læringsemner, som demokrati og aktivt medborgerskab, samt læring om diskrimination og forskelsbehandling, nævnes også af knap halvdelen. Modsat er der kun en til to ud af ti, der nævner, at deres læringsudbytte har været viden om EU, miljøspørgsmål og bæredygtighed, sundhed, medier, eller informations- og kommunikationsteknologi.

I undersøgelsen er der spurgt mere præcist ind til, hvilken læring deltagerne har erhvervet i form af personlig kompetenceudvikling. Da alle deltagere synes at have haft et godt læringsudbytte, så er billedet, at de højest rangerende emner for læringen finder tilslutning blandt ni ud af ti deltagere, mens de lavest rangerende emner finder tilslutning blandt seks ud af ti deltagere. Det som de fleste mener at have fået ud af projektdeltagelsen er kompetenceudvikling i forhold til sociale relationer og samarbejde. Det drejer sig mere specifikt om kommunikation på et fremmedsprog, samvær med mennesker med en anden kulturel baggrund, samarbejde i en gruppe på trods af uenighed, samt at opnå resultater til gavn for fælleskabet. Mindre hyppigt nævnes emner, der relaterer sig til individuelle kompetencer, efterfulgt af emner, der relaterer sig til forbedrede intellektuelle og kreative kompetencer.

Foruden læring og kompetenceudvikling, er det også undersøgt, om projekterne har påvirket deltagernes holdning til en række vigtige samfundsemner. Efter deltagernes egen vurdering, har de ændret holdning i retning af at være blevet mere positive og aktive. Kun nogle få giver udtryk for, at deres engagement er faldet, eller at deres holdninger er blevet mere negative.

Svarene følger mønstret fra spørgsmålet om kompetenceudvikling. To tredjedele siger således, at det at værdsætte kulturel mangfoldighed har fået mere betydning for dem, og knap halvdelen føler sig mere som europæer efter at have deltaget i et Erasmus+: Ungdom projekt. Den tværnationale europæiske dimension synes således at være blevet styrket. Det samme gør sig gældende med hensyn til det aktive samfundsen- gagement i form af at bekæmpe diskrimination, intolerance, fremmedfjendskhed og racisme. En mindre del, men stadig mere end en fjerdedel, har fået lyst til at deltage mere i frivillige aktiviteter, samt til aktivt

at støtte inklusion af mennesker med færre muligheder, eller at engagere sig mere i samfundet. Færrest, nemlig kun en femtedel, vil være mere politisk aktive.

Det personlige udbytte er ligeledes blevet undersøgt i forhold til mestring af sociale relationer. Størst betydning er at bibeholde de etablerede sociale relationer, dvs. netværk og personkontakter, der er opbygget gennem projektet, ikke mindst i andre lande. Desuden fremhæver halvdelen af deltagerne deres personlige motivation, dels til at tage til udlandet for at studere eller arbejde, dels til at blive samfundsmæssigt eller politisk aktive som medlem af en bevægelse eller en forening, eller som medlem af en organisation med en politisk eller social karakter.

Deltagelsen i projektet har givet deltagerne øget fokus på deres muligheder og behov for yderligere kompetenceudvikling. Tre fjerdedele er således blevet opmærksomme på, hvilke kompetencer de ønsker at videreudvikle, og at de har til hensigt at gøre det ved at uddanne sig yderligere. Projektinspirationen ses også ved, at disse deltagere vil benytte ikke-formelle læringsmetoder og forbedre deres fremmedsprogsskildringer. Mere end halvdelen af deltagerne tilkendegiver desuden, at projekterne har givet dem helt specifik viden om karrieremæssige ønsker og muligheder, samt om uddannelsesmæssige fremtidsplaner. Tillige mener de, at deres chancer for at få et arbejde er blevet forøget.

Uformel og ikke-formel læring er således læringsprincipper og praksisser, som deltagerne har fået styrket viden om og praktisk kunnen i. Dertil kommer, at deltager konkret har fået styrket deres læringsmæssige kompetencer. Den internationale dimension er det andet hovedaspekt, som er blevet styrket igennem projektdeltagelsen. Det kommer til udtryk gennem forbedrede evner til at arbejde sammen på tværs af sprog og nationalitet. Derimod er der kun en mindre del af deltagerne, der fremhæver projekternes bidrag til at give øget kendskab til ungdomspolitik på europæisk niveau, eller at fremme forståelsen af, hvorledes man kan være med til at udvikle en ungdomspolitik.

Blandt godt en fjerdedel (67 af 242) af projektdeltagerne, der har arbejdet for en organisation, adskiller det primære læringsudbytte for organisationen eller institutionen sig ikke fra det deltagerne selv har oplevet.

Den europæiske dimension er blevet styrket gennem projektdeltagelsen, uden at det dog er dette aspekt, der er mest dominerende. Tilsvarende er det også kun knap halvdelen, der har fået et bedre indtryk af EU, men det er dog kun en tyvendedel, der har fået deres indtryk af EU forværret. Set i forhold til alder og køn er det i lidt højere grad mænd og personer over 20 år, der er blevet mere positive over for EU.

Deltagerne har også vurderet, hvorvidt deres værdier og personlighed har ændret sig efter deltagelsen i et projekt. Da i praksis alle erklærer at være blevet mere positive i synet på de værdier, der er undersøgt, har det været mest interessant at undersøge, hvor den stærkeste ændring er forekommet. Her peger de fleste af deltagerne på, at personlig udvikling, tolerance, solidaritet med vanskeligt stillede og individuel frihed har fået større betydning.

En helt overvældende andel af deltagerne tilkendegiver ligeledes, at de er blevet bedre til at forstå mennesker, der er anderledes, og at de er blevet mere tolerante og forstående, men også at de er blevet mere selvsikre og har fået større selverkendelse.

At projektdeltagelsen har givet en mere positiv holdning til unges deltagelse i national og europæisk politik får nærmest ubetinget tilslutning blandt deltagerne. Derimod er det kun en tredjedel, der erklærer, at de har konkret kendskab til EU's ungdomspolitik.

Deltagerens udbytte af deltagelsen skal ses i lyset af deres formål med at deltage. Her er det ikke overraskende muligheden for at få nye erfaringer, at møde nye mennesker og at stifte bekendtskab med fremme-

de kulturer, der er de begrundelser, som de fleste nævner. På den anden side er det også tydeligt, at formålet med at deltage har været forbundet med det konkrete projekts udformning. Meget få nævner, at muligheden for at få arbejde eller et bedre arbejde har spillet ind i deres overvejelse om at deltage.

Projektdeltagerne er endvidere blevet spurgt, om der har været økonomiske problemer forbundet med deltagelsen. Her erklærer kun en tiendedel, at det har været svært at få finansieret deltagelsen. Herfra og til at slutte, at problemet er minimalt, er dog ikke så enkelt, for det kan ikke udelukkes, at personer, som har oplevet et finansieringsproblem følgelig måtte afstå fra at deltage, og derfor heller ikke medvirker i undersøgelsen.

Et særligt fokusfelt i Erasmus+: Ungdom projekterne er at understøtte unge med færre muligheder eller særlige behov. Da dette er umådelig bredt defineret, idet det omfatter både helbredsmæssige, sociale, økonomiske og geografiske elementer, er det en vanskelig håndterbar kategori. Her giver undersøgelsen tilmed kun sparsomme informationer, idet kun en syvendel arbejder med denne målgruppe, og kun en fjerdedel af deltagerne har svaret på spørgsmålet.

Youthpass certifikatet er et særligt kvalifikationsbevis, som deltagerne i projekter på ungdomsområdet i Erasmus+: Ungdom programmet kan erhverve sig. Dette er halvdelen af deltagerne i besiddelse af, og næsten alle modtog det i forbindelse med det aktuelle projekt. Det er dog kun et fåtal, der kan bidrage med konkret viden og erfaringer omkring brugen af Youthpass certifikatet.

Ligeledes er kun en mindre del af deltagerne bekendt med, og endnu færre har været involveret i den strukturerede dialog under Key Action 3.

Deltagernes kendskab til mulighederne for at deltage i et Erasmus+: Ungdom projekt stammer primært fra den organisation, de har deltaget igennem, eller fra personer i deres omgangskreds. Øvrige informationskilder spiller kun en beskedne rolle.

1.2. Projektlederne

Projektlederne fordeler sig alders- og kønsmæssigt ligeligt mellem mænd og kvinder, ligesom hver en tredjedel er hhv. under 30 år, mellem 30 og 40 år og over 40 år.

De repræsenterer projekter, der er gennemført i 16 forskellige lande. En fjerdedel af projektlederne har deltaget i et projekt i et land uden for EU, resten er ligeligt fordelt på projekter i hhv. Danmark og det øvrige EU. En tredjedel af projektlederne har dansk som modersmål. Resten taler 15 forskellige sprog. Mere end en fjerdedel angiver, at de tilhører en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet.

Næsten tre fjerdedele har deltaget i et ungdomsudvekslingsprojekt, og en femtedel i et projekt vedrørende ungdomsmedarbejderes mobilitet. Nogle få har deltaget i projekter vedrørende hhv. volontørtjenesten og den strukturerede dialog.

Kun hver syvende har ikke tidligere deltaget i et EU støttet projekt. Resten har enten deltaget som projektledere eller som almindelige deltagere.

Halvdelen af projektlederne løste både pædagogiske og organisatoriske opgaver for projektet, mens en tredjedel kun havde pædagogiske opgaver, og en sjettedel kun organisatoriske. Næsten alle var fuldtids involverede i projektet. Halvdelen har deltaget som frivillige, mens den anden halvdel har været ansat på forskellig vis.

Projektlederne har vurderet hvilke af i alt 23 temaer blandt de overordnede og centrale værdimæssige principper, som Erasmus+: Ungdom bygger på, som var repræsenterede i det projekt, de deltog i. De hyppigst nævnte temaer, nævnt af mere end halvdelen, er 'kulturel mangfoldighed', 'ikke-formel og uformel læring', 'personlig udvikling', 'demokrati' og 'aktivt medborgerskab og deltagelse i den demokratiske proces'.

Projektlederne har endvidere vurderet, om der skete en målopfyldelse i forhold til målene for Erasmus+: Ungdom belyst på 18 emner. Mindst tre fjerdedele af projektlederne mener, at alle de 18 mål har været adresseret i projekterne. De mål, der har været stærkest opfyldt, har været at fremme unges respekt for kulturel mangfoldighed og at styrke interkulturel dialog, samt at styrke den internationale dimension i ungdomsarbejdet. Dernæst kommer at fremme det europæiske samarbejde på ungdomsområdet, samt at øge kvaliteten af internationale ungdomsprojekter. Blandt de højest rangerede mål, finder vi desuden at udvikle unges nøglekompetencer, samt at understøtte anerkendelsen af ikke-formel og uformel læring.

Projekternes effekter på projektdeltagerne har efter projektledernes vurdering været, at deltagerne er begyndt at værdsætte kulturel mangfoldighed og er blevet mere selvsikre. Desuden at deltagerne bedre kender deres styrker og svagheder, og at de efterfølgende agter at udvikle fælles aktiviteter eller projekter, samt at de vil søge yderligere uddannelse. De områder, hvor færrest mener, at projekterne har haft en effekt, har været i forhold til at øge jobmulighederne og at bidrage til den ungdomspolitiske udvikling.

Projektledere vurderer, at deltagerne har forbedret deres kommunikative kompetencer og samarbejdsevner. Mest fremtrædende er evnen til at samarbejde i et team, og at kommunikere med mennesker, der taler et andet sprog. Deltagernes forståelse for mennesker med anden kulturel baggrund bliver også stærkt fremhævet.

Kun på et område er projektlederne ikke helt enige i, at der er sket en kompetenceudvikling, idet en fjerdedel er uenig i, at deltagerne er blevet bedre til at producere medieindhold på egen hånd.

Projektledernes egen personlige, læringsmæssige og organisatoriske kompetenceudvikling har været stærkest i forhold til at være sammen med mennesker med en anden kulturel baggrund og at kommunikere med mennesker, som taler et andet sprog. Forbedrede samarbejdsevner og egen personlig og professionel udvikling fremhæves også som områder, hvor der er sket en kompetenceudvikling.

Ydermere tilkendegiver mellem en tredjedel og to tredjedele af projektlederne, at de har fået påvirket deres samfundssyn og samfundsengagement i en positiv retning som følge af det gennemførte projekt.

På det personlige plan har projektdeltagelsen givet projektlederne et udbytte på forskellige parametre, der relaterer sig til fremtidig personlig læring og karriereudvikling. Det drejer sig om at blive bedre til fremmedsprog og kompetenceudvikling mere generelt. Hovedparten mener tillige, at projektet har øget deres chancer for at få arbejde, og deres forståelse af egne karrieremuligheder.

Mere specifikt har projektlederne haft udbytte af projektet i forhold til deres arbejde på ungdomsområdet, ved at de har etableret kontakt til medarbejdere og ledere i andre lande med henblik på at udvikle et projekt, men også ved at de har lært nyt, som de kan bruge i arbejdet, herunder at vælge eller udvikle passende metoder i arbejdet med unge.

De fleste er enige i, at projektdeltagelsen har påvirket projektlederens organisation ved at give flere kompetencer i at udbyde ikke-formelle læringsaktiviteter, skabe bedre forståelse for kulturel mangfoldighed, og give flere kontakter og partnerskaber med andre lande. Desuden har projektet medført, at flere unge del-

tager i organisationen. Derudover har det ført til øget vidensdeling og implementering af god praksis, samt en styrket tilknytning til og samarbejde med lokale netværk.

Vedrørende projektets effekt på det lokalsamfund, hvor det blev gennemført, er der større usikkerhed blandt projektlederne, og en stor andel er til dels ude af stand til at vurdere dette. Stærkest står vurderingen, at projektet fik en og positiv modtagelse i lokalsamfundet, og at der skete en aktiv involvering og blev skabt synergi mellem forskellige interessenter i lokalsamfundet. Vurderingen er tillige, at lokalsamfundet modtog den europæiske og den interkulturelle dimension med interesse, og at det ville støtte lignende projekter i fremtiden.

I følge projektlederne deltog unge med færre muligheder eller med særlige behov i knap halvdelen af projekterne. De problemer, som de unge står over for, er primært økonomisk eller geografisk marginalisering. Mindre udbredt er mangel på uddannelse, eller at de tilhører en kulturel, etnisk eller religiøs minoritet. Det er tillige mindre udbredt, at der er dårlige sociale forhold i familien, eller at de unge lever i dårlige sociale omgivelser.

For projektlederne gælder det ligeledes, at deres kilder til information om Erasmus+: Ungdom programmet primært er deres egen organisation og deres personlige netværk. Det nationale kontor (som administrerer programmet) nævnes eksplicit som informationskilde af en fjerdedel af deltagerne. Information fra det nationale kontor kommer primært gennem mail eller brev.

En tredjedel af projektlederne har søgt og modtaget tilskud fra det nationale kontor i deres hjemland, og de er generelt positive over for ansøgningsprocedurerne. En mindre del er dog ikke enige i, at onlinesystemerne til udstedelse af Youthpass og til afrapportering er nemme at bruge.

Projektlederne tilkendegiver, at projektet var godt forberedt, og at forberedende møder var af afgørende betydning. Ligeledes var tidligere samarbejdserfaringer af betydning. Derimod spillede onlinetjenester til at finde projektpartnere kun en rolle for en mindre del af projektlederne.

Implementeringen af projektet var kendetegnet af gensidig respekt og godt samarbejde. Det er ligeledes vurderingen, at den overordnede projektledelse var hensigtsmæssig og tilfredsstillende, og at den pædagogiske linje var af høj kvalitet. Det vurderes at arbejdsbyrden var rimelig, og at resultaterne og effekten er holdbare, og at de er blevet videreføret i passende omfang.

2. RAY projektet

Det danske nationale agentur for Erasmus+: Ungdom blev i 2015 en del af RAY-netværket, der blandt andet skal bidrage til synliggørelsen af forskning og ikke-formel læring inden for Erasmus+: Ungdom på tværs af de europæiske lande. RAY-Netværket, er et frivilligt samarbejde mellem nationale kontorer, som administrerer Europa Kommissionens uddannelsesprogram Erasmus+: Ungdom (samt det tidligere program Aktive Unge). Antallet af deltagerlande er løbende blevet udvidet. Stifterkredsen bestod af de nationale kontorer i 8 lande. I 2010 var yderligere fire lande kommet til. I 2012 var tallet steget til 15, i 2013 til 16, og i 2016 har nationale kontorer i 30 lande tilsluttet sig netværket.

RAY står for *Research-based Analysis and Monitoring of Erasmus+: Youth in Action*. RAY-netværket omfatter 31 nationale agenturer fra 29 forskellige lande, der alle arbejder med Erasmus+: Ungdom. Formålet med netværket er at udvikle fælles tværnationale forskningsaktiviteter inden for Erasmus+: Ungdom. Netværket har derfor fire overordnede målsætninger:

- At bidrage til at udvikle og kvalitetssikre implementeringen af Erasmus+: Ungdom
- At bidrage til evidens- og forskningsbaseret ungdomspolitisk udvikling
- At bidrage til anerkendelse af ikke-formel uddannelse og læring på ungdomsområdet, navnlig i forbindelse med internationalt ungdomsarbejde og læringsmobilitet
- At fremme dialogen mellem forskning, politik og praksis på ungdomsområdet

RAY-netværket er et initiativ iværksat af det østrigske nationale agentur for Erasmus+: Ungdom. Det første netværksmøde fandt sted i Østrig i juni 2008, og frem til nu, er der blevet afholdt to årlige netværksmøder. Indtil videre består RAY-netværket af de nationale agenturer og deres partnere i de følgende 29 lande: Belgien (særskilte kontorer i den flamsktalende del, den fransktalende del og den tysktalende del), Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Holland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyrkiet, Tyskland, Ungarn, Storbritannien og Østrig.

Institut für Erziehungswissenschaft der Universität Innsbruck (UIBK) står som den centrale koordinator af forskningsaktiviteterne i RAY. Institut für Erziehungswissenschaft der Universität Innsbruck (UIBK) forestår udarbejdelse af spørgeskemaer, administration af dataindsamling, opbevaring af data, samt tværnationale analyser og publicering af resultaterne af disse. De nationale partnere forestår oversættelse af spørgeskemaer til nationalt sprog, levering af kontaktinformation, samt analyse af nationale survey data og evt. supplerende undersøgelser.

3. RAY-netværkets standard surveys

RAY netværket har gennemført standard surveys siden oktober 2009. De gennemføres normalt i to omgange, hhv. i efteråret og foråret. Den første standard survey blev gennemført blandt netværkets daværende 8 medlemslande i oktober 2009 og juni 2010. Den anden standard survey blev gennemført blandt nu 12 medlemslande i november 2010 og maj 2011. Tredje standard survey blev gennemført i november 2012 blandt 15 medlemslande.

Der har været en gennemgående kontinuitet i de anvendte spørgeskemaer i de forskellige surveys. Der indgår 30-40 multiple item spørgsmål, der benytter standard skalaer som svarmulighed. Desuden er der enkelte eksakte spørgsmål om konkrete forhold og baggrundsoplysninger, samt 5-10 åbne spørgsmål. I alt indeholder spørgeskemaerne ca. 200 spørgsmål. Omfanget er begrænset ud fra det hensyn at spørgeskemaet skal kunne besvares på ca. 30 minutter.

Fra starten har der været fokuseret på projekternes udvikling af medborgerskabs kompetencer, samt udvikling af mellem menneskelige og interkulturelle kompetencer, tillige med kompetencer i fremmedsprog. Undersøgelserne har fokuseret på både værdi- og holdningsmæssige ændringer, samt på udvikling af praktiske færdigheder, ikke mindst på det organisatoriske plan i form af øget socialt engagement og deltagelse både lokalt og på europæisk plan. Desuden er det blevet undersøgt om projekterne udvikler en øget europæisk forståelse og identitet. Det er ikke mindst på disse dimensioner, at undersøgelserne har vist, at Aktive Unge programmet har haft betydningsfulde virkninger på deltagernes personlighedsudvikling, udvikling af tværnationale venskaber og øget tværkulturel og europæisk forståelse. I tråd med de særlige fokuspunkter har måling af tolerance, generelt og i forhold til særlige sårbare og udsatte grupper indgået i undersøgelsen.

Ved siden af de gennemførte standard surveys har der under det tidligere Aktive Unge program været gennemført enkelte kvalitative undersøgelser. Under det igangværende Erasmus+: Ungdom program er der planlagt særlige forskningsprojekter om kompetenceudvikling og kapacitetsopbygning, og om langtidseffekterne af Erasmus+: Ungdom programmet.

Herværende survey er den første, der gennemføres under det aktuelle Erasmus+: Ungdom program, der løber fra 2014 til 2020. Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i efteråret 2015 og foråret 2016. Der er planlagt yderligere undersøgelser i 2017/18 og 2019/20. Alle undersøgelser gennemføres som web-surveys, idet gennemførelse af interview i forbindelse med projekternes afholdelse er blevet fravalgt, da det er blevet anset for vigtigt, at deltagerne har haft mindst et par månederne til at få erfaringerne bearbejdet. Da projektdeltagerne kommer fra mange lande, er det efter en afvejning af kvalitet og omkostninger vurderet, at en web-survey er det bedst anvendelige redskab. Der forventes relativt høje gennemførelsesprocenter, men erfaringerne fra de hidtil gennemførte undersøgelser har dog også vist, at der er store forskelle i gennemførelsesprocenterne i de enkelte lande.

Projektets målgruppe er projektledere og deltagere i Erasmus+: Ungdom programmet.

Der er tre overordnede formål med spørgeskemaundersøgelsen. For det første at undersøge virkningerne af Erasmus+: Ungdom i forhold til projektdeltagere og projektledere. Virkninger på de involverede organisationer og de lokalsamfund, som projekterne gennemføres i, søges også belyst. For det andet at belyse de organisatoriske og administrative rammer omkring projektudviklingen. Herunder undersøges adgangen til projekterne, processen omkring udviklingen af projekter, deltagernes og organisationernes profil, projektadministration, projektudviklingsstøtte og finansieringen af projekterne. For det tredje, hvilke erfaringer der kan udtrækkes med hensyn praksisudvikling og gennemførelse af fremtidige ungdomsprogrammer inden for EU.

Gennem undersøgelsen søges en række specifikke forskningsspørgsmål belyst. Det drejer sig for det første om virkningerne af at deltage i et Erasmus+: Ungdom projekt. Her ses der særligt på kompetenceudvikling hos deltagere og projektledere. Endvidere søges virkningerne af projektdeltagelsen belyst i form af svarpersonernes egen vurdering af projektdeltagelsens påvirkning af deres viden, færdigheder, holdninger, værdier og adfærd i relation til projekternes generelle formål. For det andet søges virkningerne af at deltage i et Erasmus+: Ungdom projekt belyst i forhold til deltagernes og projektledernes læringsmæssige og faglige udvikling. For det tredje belyses kompetenceudvikling i forhold til internationalt ungdomsarbejde. For det fjerde holdes resultaterne af projektdeltagelsen op imod Erasmus+: Ungdom projekternes overordnede mål. Der er især fokus på hvordan projekterne bidrager til de unges deltagelse i det demokratiske liv og aktivt medborgerskab. Det udmøntes i en række delemner, såsom interkulturel dialog, social integration, solidaritet, deltagelse på arbejdsmarkedet, udvikling af ungdomsarbejde, internationalt samarbejde på ungdomsområdet og udvikling af ungdomspolitik. Endvidere er der særligt fokus på forståelse for og anerkendelse af ikke-formel og uformel læring. For det femte belyses effekterne af projekterne i forhold til deres internationale aspekter. Endelig indgår deltagernes og projektledernes personlige profil, herunder alder, køn, uddannelse og erhverv, som undersøgelsens baggrundsvariable.

Som i det tidligere Aktive Unge program, er der i det nuværende Erasmus+: Ungdom program en særlig fokus på unge med færre ressourcer, og på muligheden for gennem ikke-formel læring i projekterne at udvikle nye kompetencer. Brugen af Youthpass i projekterne er derfor et særskilt tema, tillige med metoden Den Strukturerede Dialog.

Dataindsamlingen kan ikke sidestilles med en egentlig projektevaluering. Alle informationer bygger på deltagernes og projektledernes selvopfattelse. Den væsentligste informationskilde i undersøgelsen er således

deltagernes egen vurdering af læringsudbytte, kompetenceudvikling og holdningsændring igennem den uformelle læring, der foregår i disse projekter.

4. Undersøgelsens rammer og gennemførelse

4.1. Spørgeskema

Der er anvendt forskellige spørgeskemaer til hhv. deltagere og projektledere. De anvendte spørgeskemaer er oversat fra den engelske version, som er modtaget fra Institut für Erziehungswissenschaft der Universität Innsbruck (UIBK). Ved oversættelsen er det tilstræbt dels at sikre den sproglige autenticitet, og at de mange programspecifikke fagtermer er blevet korrekt oversat, samtidig med at formuleringerne har bevaret meningsfuldhed og forståelighed i forhold til målgruppen.

4.2. Undersøgelsens gennemførelse, svarprocent, analyse og afrapportering

Undersøgelsen blev gennemført i to omgange i henholdsvis efteråret 2015 og foråret 2016. Undersøgelsens målgruppe er alle projektledere og projektdeltagere, der har afsluttet et Erasmus+: Ungdom projekt i 2015. Udvælgelseskriteriet har været, at projektet skulle være afsluttet mellem to og ti måneder inden undersøgelsens gennemførelse. Dette tidskriterium er begrundet i, at deltagerne skal have en vis tid til at bundfælde erfaringerne fra projektet, men samtidig skal projektet stadig stå klart i erindringen.

Invitationerne til projektdeltagere i danskstøttede projekter til at deltage i den første del af undersøgelsen blev udsendt den 26. oktober 2015. Der blev udsendt invitationer til 316 projektdeltagere, hvoraf 292 invitationer eller 92% nåede modtagerne. Af disse besvarede 36% spørgeskemaet, men efter frasortering af mangelfuldt udfyldte spørgeskemaer var der 76 brugbare skemaer tilbage, svarende til en svarprocent på 26%.

Efter udsendelsen blev der udsendt rykkere hhv. den 18. november 2015, den 2. december 2015 og den 18. december 2015. Den 24. februar 2016 blev der lukket for besvarelse af spørgeskemaet.

Invitationerne til at deltage i den anden del af undersøgelsen blev udsendt den 18. marts 2016. Der blev udsendt invitationer til 288 projektdeltagere i danskstøttede projekter, hvoraf 272 invitationer eller 94% nåede modtagerne. Af disse besvarede 37% spørgeskemaet, men efter frasortering af mangelfuldt udfyldte spørgeskemaer var der 85 brugbare skemaer tilbage, svarende til en svarprocent på 31%.

Efter udsendelsen blev der udsendt to rykkere, hhv. den 4. april 2016 og den 18. april 2016. Den 3. maj 2016 blev der lukket for besvarelse af spørgeskemaet.

Samlet set giver det en gennemførselsprocent blandt projektdeltagerne på 29%, idet 564 af 606 mulige modtog spørgeskemaet, og heraf besvarede 206 skemaet, hvoraf 161 skemaer var brugbare.

Resultatet blandt projektdeltagerne i danskstøttede projekter ligger et par procentpoint over gennemsnittet for alle de medvirkende lande. Spredningen blandt landene er stor, idet gennemførselsprocenten går fra 11% til 44%. Under halvdelen eller 13 af de 31 deltagende lande havde en gennemførselsprocent, der var højere end den danske.

Invitationerne til projektlederne til at deltage i den første del af undersøgelsen blev udsendt den 19. januar 2016. Der blev udsendt 10 invitationer til projektledere i danskstøttede projekter, hvoraf de 9 nåede modtagerne. Af disse besvarede 7 spørgeskemaet, men to besvarelser måtte kasseres på grund af for store mangler. Det giver en endelig svarprocent på 56%.

Efter udsendelsen blev der udsendt rykkere hhv. den 3. og den 15. februar 2016, og 9. marts blev der lukket for besvarelse af spørgeskemaet.

Invitationerne til projektlederne i danskstøttede projekter til at deltage i den anden del af undersøgelsen blev udsendt den 4. april 2016. Der blev udsendt 52 invitationer, som alle nåede deres adressat. 28 besvarede skemaet, svarende til en svarprocent på 54%. Efter kassation af mangelfuldt besvarede spørgeskemaer var der 23 brugbare skemaer tilbage, svarende til en endelig svarprocent på 44%.

Efter udsendelsen blev der her udsendt rykkere hhv. den 18. april og den 3. maj 2016. Den 11. maj blev der lukket for besvarelse af spørgeskemaet.

Samlet set giver det en gennemførselsprocent blandt projektledere i danskstøttede projekter på 46%, idet 61 af 62 mulige modtog spørgeskemaet, og heraf besvarede 35 skemaet, hvoraf 28 skemaer var brugbare.

Gennemførselsstatistikken er lavet i forhold til det tilskudsgivende land. Datasættet, som anvendes i denne rapport, omfatter alle deltagere og projektledere, der kommer fra Danmark, eller som har deltaget i et projekt, der er gennemført i Danmark. Derved kommer det samlede datasæt til at omfatte 244 deltagere og 42 projektledere.

Den praktiske gennemførelse af undersøgelsen er forestået af Institut für Erziehungswissenschaft der Universität Innsbruck (UIBK). Instituttet har ligeledes foretaget den efterfølgende datarensning og sammensat det danske datasæt.

Analysen af det danske datasæt er foretaget i overensstemmelse med en fælles forskrift, som er udarbejdet for alle de medvirkende lande af UIBK.

5. Projektdeltagerne

5.1. Projektdeltagernes vurdering af virkningen af Erasmus+: Ungdom projekterne

I spørgeskemaet er deltagerne blevet bedt om at vurdere udbyttet af det projekt, de har deltaget i. Resultatet vises i tabel 1. Stort set alle vil anbefale andre at deltage. Mere end ni ud af ti har følt sig godt integreret i projektet, og de har oplevet en personlig udvikling som følge af deltagelsen. Mere end otte ud af ti har oplevet at kunne bidrage med egne synspunkter og ideer til udviklingen og gennemførelsen af projektet, og de planlægger at deltage i et lignende projekt i de kommende år. Halvdelen erklærer, at de planlægger at organisere et lignende projekt i de kommende år.

Tabel 1. Vurdering af projektet efter dets afslutning [q7PJIMPL]

Efter projektet		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt
... vil jeg anbefale andre at deltage eller starte et lignende projekt	Antal	7	4	55	178	244
	%	2,9%	1,6%	22,5%	73,0%	100%
... kunne jeg bidrage med mine synspunkter og ideer til udviklingen af projektet	Antal	11	36	121	76	244
	%	4,5%	14,8%	49,6%	31,1%	100%
... kunne jeg bidrage med mine synspunkter og ideer til gennemførelsen af projektet	Antal	8	33	131	72	244
	%	3,3%	13,5%	53,7%	29,5%	100%
... følte jeg mig godt integreret i projektet	Antal	7	10	86	140	243
	%	2,9%	4,1%	35,4%	57,6%	100%
... planlægger jeg at deltage i et lignende projekt i de kommende år	Antal	8	33	82	118	241
	%	3,3%	13,7%	34,0%	49,0%	100%
... planlægger jeg at organisere et lignende projekt i de kommende år	Antal	29	85	79	48	241
	%	12,0%	35,3%	32,8%	19,9%	100%
... synes jeg, at min deltagelse har bidraget til min personlige udvikling	Antal	9	9	80	146	244
	%	3,7%	3,7%	32,8%	59,8%	100%

Tabel 2 viser deltagernes læring i projektet målt i forhold til 23 foruddefinerede emner. Syv ud af ti angiver læring om kulturel mangfoldighed som et udbytte af projektet. Cirka halvdelen angiver, at læring om ungdomsarbejde, personlig udvikling, ikke-formel læring og uformel læring, samt europæiske problemstillinger var et udbytte af at deltage i projektet. Mellem tre og fire ud af ti angiver, at læring om demokrati, aktivt medborgerskab og deltagelse i den demokratiske proces, samt læring om diskrimination og forskelsbehandling som et udbytte af deltagelsen. Lige så mange angiver, at uddannelse, projektudvikling og -styring var et udbytte.

Kun en til to ud af ti nævner at emnerne: Læring om EU, miljøspørgsmål og bæredygtighed, ikkevold, ungdomspolitik, sundhed, medier, samt informations- og kommunikationsteknologi var et udbytte af deres deltagelse i et projekt.

Tabel 2. Læring i projektet [q10KNOW]

Ved at deltage i projektet har jeg lært nyt om	Antal	%
... europæiske problemstillinger	111	45,5%
... EU's politik eller opbygning	50	20,5%
... menneskerettigheder, grundlæggende rettigheder	69	28,3%
... inklusion af resourcesvage og marginaliserede grupper i samfundet	65	26,6%
... kulturel mangfoldighed	173	70,9%
... diskrimination og forskelsbehandling	88	36,1%
... solidaritet med mennesker i vanskelige situationer	63	25,8%
... ikkevold	38	15,6%
... demokrati	93	38,1%
... medier og IKT (Informations- og Kommunikationsteknologi), inkl. sociale medier og internet	28	11,5%
... aktivt medborgerskab og deltagelse i den demokratiske proces	89	36,5%
... ungdom, ungdomsarbejde	131	53,7%
... ungdomspolitik	60	24,6%
... udvikling af ungdomspolitik	35	14,3%
... miljøspørgsmål	44	18,0%
... bæredygtig udvikling	43	17,6%
... sundhed, velvære	35	14,3%
... uddannelse, træningskurser, læring	89	36,5%
... Ikke-formel læring, uformel læring	116	47,5%
... arbejde, professionel udvikling	56	23,0%
... iværksætterier og personlig initiativ	64	26,2%
... projektudvikling og -styring	75	30,7%
... personlig udvikling	127	52,0%
Ved at deltage lærte jeg ikke noget nyt	2	,8%
I alt	244	100%

Tabel 3 viser kompetenceudvikling gennem deltagelse i projektet. De fem emner, som de fleste har erklæret sig enige i, at de har øget deres kompetenceudvikling i forhold til, er alle emner, der relaterer sig til sociale relationer og samarbejde. Øverst kommer kommunikation med personer, der taler et andet sprog, samt at være sammen med mennesker, som har en anden kulturel baggrund. Dernæst følger at arbejde sammen i en gruppe, at finde fælles løsninger på trods af uenighed, samt at opnå resultater til gavn for fælleskabet. Det erklærer ni ud af ti sig enige i, at de har øget deres kompetenceudvikling i forhold til.

Derefter følger emner, der relaterer sig til individuelle kompetencer. Næsten i bunden, men stadig nævnt af 6 til 7 ud af ti kommer intellektuelle og kreative kompetencer, som at tænke logisk, at udtrykke sig kreativt, samt politisk engagement. Helt i bunden, og kun nævnt af mindre en halvdelen kommer medieproduktion.

Tabel 3. Kompetenceudvikling gennem deltagelse i projektet [q11aKC1+2]

Gennem deltagelse har jeg forbedret min evne til		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Total
... at sige min mening på en overbevisende måde i en diskussion	Antal	3	42	149	50	244
	%	1,2%	17,2%	61,1%	20,5%	100%
... at kommunikere med mennesker som taler et andet sprog	Antal	2	11	126	105	244
	%	,8%	4,5%	51,6%	43,0%	100%
... at arbejde sammen i en gruppe	Antal	2	17	129	93	241
	%	,8%	7,1%	53,5%	38,6%	100%
... selv at producere medieindhold (trykt, audiovisuelt, elektronisk)	Antal	33	99	78	30	240
	%	13,8%	41,3%	32,5%	12,5%	100%
... at udvikle og gennemføre en idé i praksis	Antal	9	57	111	67	244
	%	3,7%	23,4%	45,5%	27,5%	100%
... at finde fælles løsninger, når synspunkterne er forskellige	Antal	5	27	138	74	244
	%	2,0%	11,1%	56,6%	30,3%	100%
... at opnå resultater til gavn for fælleskabet eller samfundet	Antal	5	26	132	80	243
	%	2,1%	10,7%	54,3%	32,9%	100%
... at tænke logisk og drage konklusioner	Antal	7	63	126	44	240
	%	2,9%	26,3%	52,5%	18,3%	100%
... at finde muligheder for min personlige og professionelle udvikling	Antal	4	25	141	69	239
	%	1,7%	10,5%	59,0%	28,9%	100%
... at lære eller få mere glæde ved læring	Antal	5	51	115	70	241
	%	2,1%	21,2%	47,7%	29,0%	100%
... at tage politiske spørgsmål mere seriøst	Antal	14	80	89	57	240
	%	5,8%	33,3%	37,1%	23,8%	100%
... selvstændigt at planlægge og gennemføre min læring	Antal	9	52	124	54	239
	%	3,8%	21,8%	51,9%	22,6%	100%
... at udtrykke mig på en kreativ og kunstnerisk måde	Antal	11	66	100	63	240
	%	4,6%	27,5%	41,7%	26,3%	100%
... at være sammen med mennesker som har en anden kulturel baggrund	Antal	3	12	91	133	239
	%	1,3%	5,0%	38,1%	55,6%	100%

Tabel 4 viser deltagernes ændrede holdninger til en række emner efter deltagelse i projektet. Tabellen viser som helhed, at det kun er nogle enkelte, der giver udtryk for, at deres engagement er faldet, eller at holdninger er blevet mere negative.

De største ændringer finder man i forhold til at værdsætte kulturel mangfoldighed, hvor to tredjedele siger det har fået mere betydning. Knap halvdelen nævner, at de føler sig mere som en europæer, at de vil bidrage mere til udviklingen af ungdomspolitik, at de er mere engageret i at bekæmpe diskrimination, intolerance, fremmedfjendskhed og racisme, samt at de holder sig mere informeret om aktuelle Europæiske spørgsmål.

Mere end en fjerdedel til godt en tredjedel vil deltage mere i frivillige aktiviteter, vil aktivt støtte inklusion af mennesker med færre muligheder mere, vil engagere sig mere i samfundet, og vil bidrage mere til aktivt at beskytte miljøet. Færrest, nemlig kun en femtedel vil være mere politisk aktive.

Tabel 4. Ændrede holdninger til en række emner efter deltagelse i projektet [q12EFFcit]

Holdningspåvirkning alt i alt gennem projektet:		Mindre end før projektet	Samme omfang som før projektet	Mere end før projektet	Total
Jeg holder mig informeret om aktuelle Europæiske spørgsmål	Antal	2	135	101	238
	%	,8%	56,7%	42,4%	100%
Jeg er engageret i samfundet	Antal	3	163	71	237
	%	1,3%	68,8%	30,0%	100%
Jeg støtter aktivt inklusion af mennesker med færre muligheder	Antal	5	154	78	237
	%	2,1%	65,0%	32,9%	100%
Jeg bidrager aktivt til at beskytte miljøet	Antal	9	164	64	237
	%	3,8%	69,2%	27,0%	100%
Jeg er politisk aktiv	Antal	6	183	47	236
	%	2,5%	77,5%	19,9%	100%
Jeg deltager i frivillige aktiviteter	Antal	3	149	85	237
	%	1,3%	62,9%	35,9%	100%
Jeg værdsætter kulturel mangfoldighed	Antal	3	80	155	238
	%	1,3%	33,6%	65,1%	100%
Jeg vil gerne bidrage til udviklingen af ungdomspolitik	Antal	4	125	107	236
	%	1,7%	53,0%	45,3%	100%
Jeg føler mig som europæer	Antal	7	119	112	238
	%	2,9%	50,0%	47,1%	100%
Jeg er engageret i at bekæmpe diskrimination, intolerance, fremmedfjendskab og racisme	Antal	3	128	107	238
	%	1,3%	53,8%	45,0%	100%

Tabel 5. Projektudbytte i form af personlige kompetencer [q13EFFintI]

Projektudbytte:		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Total
Jeg er blevet bedre til at klare mig på egen hånd i andre lande	Antal	6	36	96	98	236
	%	2,5%	15,3%	40,7%	41,5%	100%
Jeg har til hensigt at tage til udlandet for enten at bo, læse, arbejde eller tage praktikophold	Antal	13	48	82	93	236
	%	5,5%	20,3%	34,7%	39,4%	100%
Jeg har mødt mennesker fra andre lande, som jeg stadig er i kontakt med	Antal	4	26	91	115	236
	%	1,7%	11,0%	38,6%	48,7%	100%
Jeg har været i kontakt med mennesker i andre lande, som jeg kan drage nytte af i mit sociale eller politiske engagement	Antal	5	38	107	84	234
	%	2,1%	16,2%	45,7%	35,9%	100%
Jeg vil bibeholde kontakten til de netværk jeg fik etableret under projektet	Antal	3	17	109	105	234
	%	1,3%	7,3%	46,6%	44,9%	100%
Jeg har til hensigt at udvikle fælles aktiviteter eller projekter med mennesker jeg har mødt under projektet	Antal	10	66	95	64	235
	%	4,3%	28,1%	40,4%	27,2%	100%
Jeg har til hensigt at blive medlem af en politisk og/eller social bevægelse, forening eller organisation	Antal	17	93	82	41	233
	%	7,3%	39,9%	35,2%	17,6%	100%

Tabel 5 viser svarene på en række spørgsmål, der måler projektudbyttet i forhold til de etablerede sociale relationer. Omkring ni af ti erklærer at ville bibeholde kontakten til de netværk, de fik etableret under projektet, og at de stadig har kontakt med mennesker de har mødt fra andre lande. Otte ud af ti erklærer at være blevet bedre til at klare sig på egen hånd i andre lande, og at de kan drage nytte af mennesker i andre lande, som de har mødt i projektet, i deres sociale eller politiske engagement.

Færre, men stadig mere end halvdelen siger, at de har til hensigt at tage til udlandet for enten at bo, læse eller arbejde, samt at de har til hensigt at udvikle fælles aktiviteter eller projekter med mennesker, de mødte under projektet.

Endelig erklærer godt halvdelen, at de har til hensigt at blive medlem af en bevægelse, en forening eller en organisation af politisk eller social karakter.

Tabel 6 viser vurderingen af læringsudbyttet i forhold til fremtidig uddannelses- og arbejdsmarkedskarriere. Tabellen viser, at hovedparten mener, at projektdeltagelsen har forbedret deres motivation og muligheder. Mellem syv og otte ud af ti er enige eller meget enige i, at de er blevet opmærksomme på, hvilke kompetencer de ønsker at videreudvikle, og at de har til hensigt at deltage i yderligere uddannelse eller praktik, samt benytte ikke-formelle læringsmetoder og forbedre deres fremmedsprogsfærdigheder.

Syv ud af ti har etableret kontakt til mennesker i andre lande, som de kan drage nytte af i deres professionelle udvikling.

Færrest, men stadig seks ud af ti er enige eller meget enige i, at de har en bedre idé om, hvad deres karrieremæssige ønsker og mål er, og at deres chancer for at få et arbejde er blevet forøget, samt at de har fået en bedre idé om deres uddannelsesmæssige fremtidsplaner og karrieremæssige muligheder.

Tabel 6. Projektudbytte i form af yderligere læringsudbytte [q14EFFedu]

Yderligere indvirkning af projektdeltagelse:		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Total
Jeg har en bedre idé om mine uddannelsesmæssige planer for fremtiden	Antal	9	77	107	37	230
	%	3,9%	33,5%	46,5%	16,1%	100%
Jeg har en bedre idé om, hvad mine karrieremæssige ønsker og mål er	Antal	7	68	113	43	231
	%	3,0%	29,4%	48,9%	18,6%	100%
Jeg har en bedre forståelse for mine karrieremæssige muligheder	Antal	6	82	101	42	231
	%	2,6%	35,5%	43,7%	18,2%	100%
Jeg har planer om at deltage i yderligere uddannelse og praktik	Antal	3	49	114	65	231
	%	1,3%	21,2%	49,4%	28,1%	100%
Jeg har til hensigt at benytte ikke-formelle læringsmetoder og muligheder	Antal	4	28	123	77	232
	%	1,7%	12,1%	53,0%	33,2%	100%
Jeg er blevet opmærksom på, hvilke kompetencer jeg ønsker at videreudvikle	Antal	3	33	120	75	231
	%	1,3%	14,3%	51,9%	32,5%	100%
Jeg har til hensigt at forbedre mine fremmedsprogsfærdigheder	Antal	6	28	86	112	232
	%	2,6%	12,1%	37,1%	48,3%	100%
Jeg har etableret kontakt til mennesker i andre lande, som jeg kan drage nytte af i min professionelle udvikling	Antal	5	53	101	72	231
	%	2,2%	22,9%	43,7%	31,2%	100%
Jeg tror, at jeg har forøget mine chancer for at få et arbejde	Antal	11	65	105	50	231
	%	4,8%	28,1%	45,5%	21,6%	100%

I tabel 7 ses svarene på, hvorvidt deltagelsen i et projekt har påvirket deltagernes arbejde på ungdomsrådet. Det er målt i forhold til 20 påstande. Mindst to tredjedele af deltagerne erklærer sig enige eller meget enige i samtlige 20 påstande.

De fem påstande, som de fleste har været enige i, er, at man har lært noget, som man har til hensigt at bruge i sit arbejde med unge mennesker, at man bedre forstår, hvad ideen bag ikke-formel læring er, og

hvordan man fremmer det i arbejdet med unge. De to sidste emner relaterer sig til den internationale dimension, som man overvejer at inkludere i ungdomsarbejdet, måske fordi man er blevet bedre til at arbejde i en international gruppe.

Tabel 7. Redegørelse for hvordan deltagelsen i projektet har påvirket arbejdet på ungdomsområdet [q15aYWC1] [q15bYWC2] [q15cYWC3]

		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Total
Jeg forstår bedre, hvad ideen bag ikke-formel læring er	Antal		5	37	31	73
	%		6,8%	50,7%	42,5%	100%
Jeg har en bedre forståelse af forbindelsen mellem formel, ikke-formel og uformel læring	Antal		9	35	30	74
	%		12,2%	47,3%	40,5%	100%
Jeg har lært mere om, hvordan man fremmer ikke-formel læring i arbejdet med unge	Antal		6	35	32	73
	%		8,2%	47,9%	43,8%	100%
Jeg har lært, hvordan jeg bedre kan udvikle og gennemføre et internationalt ungdomsprojekt	Antal	1	9	30	33	73
	%	1,4%	12,3%	41,1%	45,2%	100%
Jeg har etableret kontakt til ungdomsmedarbejdere og ledere i andre lande, som jeg har til hensigt at udvikle et projekt med	Antal		15	26	33	74
	%		20,3%	35,1%	44,6%	100%
Jeg har lært noget, som jeg har til hensigt at bruge i mit arbejde med unge mennesker	Antal	1	2	32	39	74
	%	1,4%	2,7%	43,2%	52,7%	100%
Jeg har lært, hvordan jeg på en bedre måde kan involvere unge aktivt i forberedelsen og implementeringen af et projekt	Antal		8	35	31	74
	%		10,8%	47,3%	41,9%	100%
Jeg har nu dannet partnerskaber og netværk, som kan åbne for nye samarbejds muligheder i fremtiden	Antal		12	33	25	70
	%		17,1%	47,1%	35,7%	100%
Jeg overvejer at inkludere en international dimension i mit arbejde på ungdomsområdet – når det er relevant	Antal		6	37	28	71
	%		8,5%	52,1%	39,4%	100%
Jeg er bedre i stand til at skaffe økonomisk tilskud til aktiviteter, hvor unge er involveret	Antal	2	16	34	19	71
	%	2,8%	22,5%	47,9%	26,8%	100%
Jeg har bedre forudsætninger for at sikre kvaliteten af de ungdomsprojekter, som jeg organiserer	Antal	1	9	41	22	73
	%	1,4%	12,3%	56,2%	30,1%	100%
Jeg har nu et øget kendskab til ungdomspolitik på europæisk niveau	Antal	2	22	29	20	73
	%	2,7%	30,1%	39,7%	27,4%	100%
Jeg har opnået en bedre forståelse for, hvordan jeg kan være med til at udvikle ungdomspolitik	Antal		24	29	20	73
	%		32,9%	39,7%	27,4%	100%
Jeg har allerede brugt den viden og de kompetencer, som jeg har tilegnet mig i mit arbejde på ungdomsområdet	Antal	1	11	28	33	73
	%	1,4%	15,1%	38,4%	45,2%	100%
Jeg har forbedret min evne til at vurdere mit læringsudbytte og udvikle mine kompetencer	Antal		8	38	24	70
	%		11,4%	54,3%	34,3%	100%
Jeg er blevet bedre til at tilrettelægge en aktivitet eller et projekt, så det passer med de unges interesser og læringsbehov	Antal	1	8	37	24	70
	%	1,4%	11,4%	52,9%	34,3%	100%
Jeg har til hensigt at udvikle mine kompetencer gennem relevante uddannelses og træningsaktiviteter	Antal	1	7	33	28	69
	%	1,4%	10,1%	47,8%	40,6%	100%
Jeg er blevet bedre til at arbejde i en international gruppe	Antal	1	5	28	36	70
	%	1,4%	7,1%	40,0%	51,4%	100%
Jeg er bedre i stand til at håndtere uklarheder og konflikter i mit arbejde med unge	Antal	2	12	31	25	70
	%	2,9%	17,1%	44,3%	35,7%	100%
Jeg er blevet bedre til at vælge, tilpasse eller udvikle passende metoder i mit arbejde med unge	Antal		7	35	28	70
	%		10,0%	50,0%	40,0%	100%

De færreste er enige i, at man er blevet bedre i stand til at håndtere uklarheder og konflikter i arbejdet med unge, at man har etableret samarbejdskontakter til ungdomsmedarbejdere og ledere i andre lande, at man er blevet bedre til at skaffe økonomisk tilskud til ungdomsaktiviteter, samt at man har fået et øget kendskab til ungdomspolitik på europæisk niveau, og har opnået en bedre forståelse for, hvordan man kan være med til at udvikle en ungdomspolitik.

Derimellem ligger emner som metodeanvendelse i arbejdet med unge, involvering af unge i projektforbereelse og implementering, evne til at vurdere læringsudbytte og kompetenceudvikling, motivation for kompetenceudvikling, forståelse for forbindelsen mellem formel, ikke-formel og uformel læring, målretning af aktiviteter i forhold til de unges interesser og læringsbehov, at lave internationalt projektarbejde, kvalitetssikring af projekter, vidensanvendelse, partnerskaber og netværksdannelse.

Tabel 8 viser, at en mindre andel af projektdeltagerne (67 ud af 242) har svaret bekræftende på, at de har arbejdet for en organisation. De er blevet spurgt om, hvorledes projektet har påvirket den organisation, gruppe eller institution, som de arbejder for. Otte ud af ti nævner øget vidensdeling, kompetenceudvikling i forhold til ikke-formelle læringsaktiviteter og flere kontakter eller partnerskaber i andre lande, som den væsentligste påvirkning.

Tabel 8. Projektets påvirkning af den organisation, gruppe eller institution, projektdeltageren er tilknyttet [q17EFForg]

Projektet har givet organisationen ...		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	Total
... flere kontakter eller partnerskaber med andre lande	Antal	1	4	15	38	9	67
	%	1,5%	6,0%	22,4%	56,7%	13,4%	100%
... flere internationale projekter	Antal	1	6	20	29	12	68
	%	1,5%	8,8%	29,4%	42,6%	17,6%	100%
... flere unge deltager i organisationen/gruppen	Antal	1	7	24	24	12	68
	%	1,5%	10,3%	35,3%	35,3%	17,6%	100%
... bedre forståelse for kulturel mangfoldighed	Antal	2	9	16	32	8	67
	%	3,0%	13,4%	23,9%	47,8%	11,9%	100%
... en øget indsats for at inkludere unge med færre muligheder	Antal	2	12	23	14	16	67
	%	3,0%	17,9%	34,3%	20,9%	23,9%	100%
... større engagement i europæiske spørgsmål	Antal	1	10	26	19	12	68
	%	1,5%	14,7%	38,2%	27,9%	17,6%	100%
... flere kompetencer i forhold til at udbyde ikke-formelle læringsaktiviteter	Antal		8	23	33	4	68
	%		11,8%	33,8%	48,5%	5,9%	100%
... forbedrede metoder til anerkendelse og validering af de unges kompetencer – andre end Youthpass	Antal	1	7	27	17	16	68
	%	1,5%	10,3%	39,7%	25,0%	23,5%	100%
... flere kompetencer inden for projektadministration	Antal	1	5	28	23	10	67
	%	1,5%	7,5%	41,8%	34,3%	14,9%	100%
... øget vidensdeling og implementering af god praksis i organisationen	Antal	2	3	31	27	5	68
	%	2,9%	4,4%	45,6%	39,7%	7,4%	100%

Dernæst følger emner som bedre projektadministration, flere internationale projekter og bedre forståelse for kulturel mangfoldighed, samt generelt en forøget deltagelse af unge.

Færrest, men stadig mere end halvdelen nævner større engagement i europæiske spørgsmål, forbedrede metoder til anerkendelse og validering af de unges kompetencer, samt en øget indsats for at inkludere unge med færre muligheder.

Tabel 9 belyser projektets indvirkning på projektdeltagernes syn på EU. Deltagerne er blevet spurgt om, hvorvidt deres syn på EU har ændret sig efter projektdeltagelsen. Kun 206 af de 242 svarpersonerne i undersøgelsen har besvaret spørgsmålet. Næsten halvdelen siger, at de har fået et bedre indtryk af EU, mens knap halvdelen siger, at deres opfattelse ikke er blevet påvirket. Hver tyvende siger, at deres indtryk af EU er blevet forværret.

Tabel 9. Deltagernes opfattelse af EU som følge af projektdeltagelsen [q18EFFEU]

		Min nuværende opfattelse af EU er ...				
		... blevet værre	... er uforandret	... blevet bedre	Total	
Total	Antal	11	98	97	206	
	%	5,3%	47,6%	47,1%	100%	
Køn	Kvinde	Antal	9	64	58	131
		%	6,9%	48,9%	44,3%	100%
	Mand	Antal	2	33	39	74
		%	2,7%	44,6%	52,7%	100%
Alder	13-14	Antal	0	1	2	3
		%	0,0%	33,3%	66,7%	100%
	15-17	Antal	3	8	10	21
		%	14,3%	38,1%	47,6%	100%
	18-20	Antal	4	19	13	36
		%	11,1%	52,8%	36,1%	100%
	21-25	Antal	2	33	33	68
		%	2,9%	48,5%	48,5%	100%
	26-30	Antal	1	19	20	40
		%	2,5%	47,5%	50,0%	100%
	30+	Antal	1	18	19	38
		%	2,6%	47,4%	50,0%	100%

Tabellen viser tillige svarene fordelt på alder og køn. Her er en svag tendens til, at mændene er blevet mere positive end kvinderne. Aldersmæssigt er der blandt de yngste fra 15-20 år den største andel, der er blevet mere negative, og blandt de 18-20 årige er der den mindste andel, der er blevet mere positive over for EU. Det er i højere grad personer over 20 år, der har fået et mere positivt syn på EU, omend der kun er en lille forskel i forhold til gennemsnittet.

Tabel 10 viser holdningsændringer i forhold til værdispørgsmål. Projektdeltagerne er ligeledes blevet spurgt om, hvorvidt deres vurdering af en række værdi- og personlighedsmæssige emner har ændret sig efter deltagelsen i projektet. I praksis er der ingen, dvs. mellem 0 og 3 personer, der tilkendegiver, at de har fået et mere negativt syn på de pågældende emner. Det interessante er således hvilke emner, som er blevet væg- tet højere af de fleste.

Det drejer sig om emner som personlig udvikling, tolerance, solidaritet med vanskeligt stillede og individuel frihed. Seks ud af ti nævner, at disse emner har fået mere betydning. Halvdelen nævner, at emner som ligestilling, ligestilling, ligestilling, ligestilling, ligestilling har fået større betydning.

Endelig er der kun godt en tredjedel, der nævner, at retfærdighed, ikkevold, samt sundhed og velvære har fået større betydning for dem efter projektdeltagelsen.

Tabel 10. Holdningsændring i forhold til værdispørgsmål efter projektdeltagelsen [q19EFFval]

Efter deltagelsen har fået mindre betydning	... uforandret betydning	... fået mere betydning	Total
... retfærdighed	Antal	1	140	86	227
	%	,4%	61,7%	37,9%	100%
... menneskerettigheder	Antal	1	116	108	225
	%	,4%	51,6%	48,0%	100%
... ikkevold	Antal	1	140	85	226
	%	,4%	61,9%	37,6%	100%
... individuel frihed	Antal		98	128	226
	%		43,4%	56,6%	100%
... demokrati	Antal	1	103	123	227
	%	,4%	45,4%	54,2%	100%
... fred	Antal		110	115	225
	%		48,9%	51,1%	100%
... personlig udvikling	Antal		78	148	226
	%		34,5%	65,5%	100%
... ligestilling eller ligestilling	Antal	3	100	124	227
	%	1,3%	44,1%	54,6%	100%
... solidaritet med mennesker i vanskelige omstændigheder	Antal	2	87	137	226
	%	,9%	38,5%	60,6%	100%
... sundhed og velvære	Antal	3	139	82	224
	%	1,3%	62,1%	36,6%	100%
... tolerance	Antal	1	82	143	226
	%	,4%	36,3%	63,3%	100%

Tabel 11 viser den oplevede personlighedsudvikling som følge af projektdeltagelsen. Undersøgelsen har her afdækket mere sensitive aspekter af projektdeltagelsen i form af deltagernes egen vurdering af, hvorvidt der er sket ændringer i deres personlighed. Ved dette spørgsmål søges der ingen graduering i vurderingen, men alene en tilkendegivelse af om der er sket en udvikling eller ej.

En overvældende andel, otte til ni ud af ti tilkendegiver, at de er blevet bedre til at forstå mennesker, som er anderledes end dem selv, og at de er blevet mere tolerante og forstående over for andre, samt at de er blevet mere selvsikre, er blevet bedre til at håndtere nye situationer, har fået bedre selverkendelse og bedre kendskab til egne styrker og svagheder.

Syv ud af ti siger, at de er blevet mere selvhjulpne, er blevet bedre til at udtrykke sig, og er blevet bedre til konflikthåndtering.

Svært tolkeligt siger kun 4 ud af ti, at de er blevet bedre til at passe på deres helbred, ligesom det er lidt tvivlsomt, at næsten tre ud af ti siger, at deltagelsen i projektet ikke har haft nogen særlig indvirkning på dem, når det ses i forhold til de øvrige svar.

Tabel 11. Personlighedsudvikling som følge af projektdeltagelsen [q20PERS]

Efter deltagelsen føler jeg		Ja	Nej	Total
... at jeg er mere selvsikker	Antal	195	32	227
	%	85,9%	14,1%	100%
... at jeg er blevet bedre til at udtrykke mine tanker og følelser	Antal	167	58	225
	%	74,2%	25,8%	100%
... at jeg passer bedre på mit helbred	Antal	92	134	226
	%	40,7%	59,3%	100%
... at jeg er mere selvhjulpen	Antal	168	58	226
	%	74,3%	25,7%	100%
... at jeg er blevet bedre til at håndtere nye situationer	Antal	192	34	226
	%	85,0%	15,0%	100%
... at jeg er blevet mere tolerant og forstående over for andre	Antal	182	45	227
	%	80,2%	19,8%	100%
... at jeg er blevet bedre til at håndtere konflikter	Antal	156	71	227
	%	68,7%	31,3%	100%
... at jeg har lært mere om mig selv	Antal	187	40	227
	%	82,4%	17,6%	100%
... at jeg kender mine styrker og svagheder bedre	Antal	182	45	227
	%	80,2%	19,8%	100%
... at jeg er blevet bedre til at forstå mennesker, som er anderledes end mig	Antal	199	27	226
	%	88,1%	11,9%	100%
... at min deltagelse ikke har haft nogen særlig indvirkning på mig	Antal	64	159	223
	%	28,7%	71,3%	100%

Tabel 12 viser projektdeltagernes holdning til betydningen af unges politiske deltagelse. Spørgsmålene om unges politiske deltagelse finder næsten ubetinget opslutning blandt deltagerne. Størst tilslutning er der til synspunktet, at det er vigtigt for unge at gøre brug af deres ret til at have indflydelse på de politiske beslutningsprocesser, der berører dem selv. Næsten lige så vigtigt synes de, det er, at unge diskuterer politiske og sociale spørgsmål. Derefter følger vigtigheden af at engagere sig i europæisk politik. Lavest rangeret blandt de fire emner, er muligheden for direkte kontakt til politiske aktører.

Tabel 12. Tilkendegivelser omkring unges politiske deltagelse [q21POLPART]

Det er vigtigt for unge mennesker at		Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Total
... diskutere politiske og sociale spørgsmål og problemstillinger	Antal	5	6	74	95	180
	%	2,8%	3,3%	41,1%	52,8%	100%
... engagere sig i europæisk politik	Antal	6	16	92	66	180
	%	3,3%	8,9%	51,1%	36,7%	100%
... have mulighed for at tage direkte kontakt til politiske aktører	Antal	5	19	80	75	179
	%	2,8%	10,6%	44,7%	41,9%	100%
... gøre brug af deres ret til at have indflydelse på de politiske beslutningsprocesser, der berører dem direkte	Antal	6	3	75	96	180
	%	3,3%	1,7%	41,7%	53,3%	100%

Tabel 13 viser deltagernes svar på spørgsmålet om, hvorvidt de har kendskab til EU's ungdomspolitik. Det erklærer kun en tredjedel, at de har. En lige så stor andel erklærer, at de ikke har kendskab til politikken. Den sidste tredjedel svarer ved ikke eller har undladt at svare.

Tabel 13. Kendskab til EU's ungdomspolitik? [q30YPOL].

Har kendskab til EU's ungdomspolitik?		Total	Køn		Aldersgruppe					
			Kvinde	Mand	13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+
Ubesvaret	Antal	20	11	9	1	4	3	8	3	1
	%	8,2%	7,2%	9,9%	25,0%	16,7%	7,0%	9,9%	6,5%	2,2%
Ja	Antal	87	57	30	0	6	16	26	18	21
	%	35,7%	37,5%	33,0%	0,0%	25,0%	37,2%	32,1%	39,1%	45,7%
Nej	Antal	84	52	32	2	6	13	27	18	18
	%	34,4%	34,2%	35,2%	50,0%	25,0%	30,2%	33,3%	39,1%	39,1%
Ved ikke	Antal	53	32	20	1	8	11	20	7	6
	%	21,7%	21,1%	22,0%	25,0%	33,3%	25,6%	24,7%	15,2%	13,0%
Total	Antal	244	152	91	4	24	43	81	46	46
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Der er en lidt større andel af kvinder end mænd, der siger, at de har kendskab til EU's ungdomspolitik. I forhold til deltagernes alder, så ligger kendskabet højest blandt personer over 26 år, men højere blandt de 18-20 årige end blandt de 21-25 årige.

5.2. Adgangen til Erasmus+: Ungdom

Deltagernes motivation for at deltage i et Erasmus+: Ungdom projekt er undersøgt ved at bede dem vælge hvilke blandt en række begrundelser, der passer til dem.

Tabel 14 viser deltagernes svar på, hvilke primære grunde de har haft for at deltage projektet. Her viser det sig, at spændvidden i besvarelserne er stor, idet tre fjerdedele har angivet, at den primære begrundelse var at få nye erfaringer. Omvendt har kun hver ottende angivet, at den primære begrundelse var at øge deres beskæftigelsesmuligheder, eller at de blev opfordret til at melde sig til projektet.

De øvrige emner, som mere end halvdelen har angivet, er at få kontakt til mennesker fra andre lande eller kulturer, personlige udvikling, interesse for projektets emne, samt at lære noget nyt.

Mellem halvdelen og en tredjedel har angivet, at grunden til at deltage var at komme til et andet land, personlig udfordring, og at have det sjovt. Men også læring spiller ind. Her bliver det nævnt, at motivationen har været at forberede sig på fremtidige aktiviteter, at udvikle sine fremmedsprogsfærdigheder, og at styrke sin professionelle udvikling. Og sidst i denne række nævnes at blive involveret i sociale eller politiske emner. Kun en fjerdedel angiver øget viden om Europa som deres motivation for at deltage.

Tabel 14. Deltagernes motivation målt ud fra de primære grunde for at deltage projektet [q6MOT]

Mine primære grunde for at deltage var	Antal	%
... at lære et andet land at kende	111	45,5%
... at få nye erfaringer	181	74,2%
... at blive involveret i sociale eller politiske emner	86	35,2%
... at have det sjovt	104	42,6%
... at udvikle mine fremmedsprogsfærdigheder	95	38,9%
... for min personlige udvikling	159	65,2%
... at lære noget nyt	142	58,2%
... at få kontakt til mennesker fra andre lande eller kulturer	173	70,9%
... at udfordre mig selv	107	43,9%
... at jeg blev opfordret til det	35	14,3%
... for min professionelle udvikling	93	38,1%
... at forberede mig på fremtidige aktiviteter	97	39,8%
... at øge min viden om Europa	64	26,2%
... en interesse i projektets emne	145	59,4%
... at øge mine chancer for at få et arbejde	32	13,1%
... andre årsager	16	6,6%
	244	100%

Tabel 15 belyser et økonomisk aspekt af projektdeltagelsen. Adgangen til at deltage i et Erasmus+: Ungdom projekt er også betinget af økonomiske muligheder. Der er dog kun en tiendedel, der angiver dette som et problem. Halvdelen svarer, at det var nemt at få dækket udgifterne, resten at projektet dækkede udgifterne.

Tabel 15. Mulighed for at få dækket omkostningerne for deltagelsen i projektet [q8PAYfee]

At få dækket omkostningerne for deltagelse i projektet (f.eks. rejse, logi, kost, deltagergebyr mm.) var...	Antal	%
... nemt for mig	124	50,8%
... svært for mig	25	10,2%
... ikke nødvendigt; projektet dækkede alle udgifter	95	38,9%
	244	100%

5.3. Unge med særlige behov

En gruppe af spørgsmål vedrører unge med særlig behov, idet det er et særligt fokusområde i Erasmus+: Ungdom projekterne. Dette er defineret meget bredt. Som det fremgår af nedenstående tabel 16, er det en fjerdedel, der har svaret på spørgsmålet. Af dem har tre ud af fem tilkendegivet, at de arbejder med unge med færre muligheder eller særlige behov.

Tabel 16. Deltageres involvering i arbejde med unge med færre muligheder eller med særlige behov [q16YWYPFO]

Arbejder du med unge med færre muligheder eller med særlige behov?	Antal	%
Ja	35	14,3%
Nej	25	10,2%
Ubesvaret	184	75,4%
Total	244	100%

5.4. Youthpass

Tabel 17 belyser problematikken omkring Youthpass. Som led i deltagelsen er det muligt at få udstedt et Youthpass certifikat. Halvdelen af deltagerne har et sådant certifikat, og ni ud af ti modtog det i forbindelse med det projekt, undersøgelsen omfatter. To tredjedele af dem, der har besvaret spørgsmålet, har været involveret i overvejelser eller selvevaluering relateret til udstedelsen af Youthpass certifikatet i forbindelse med det aktuelle projekt. For næsten tre fjerdedele af dem, der har svaret, har udformningen af Youthpass certifikatet fået deltageren til at være mere opmærksom på sin egen udvikling og læring under projektet. Derimod er der under en tredjedel af dem, der har et Youthpass certifikat, der efterfølgende har brugt det. Af disse har tre fjerdedele den opfattelse, at Youthpass certifikatet blev godt modtaget i den sammenhæng, det blev anvendt i, og mere end syv ud af ti, der har brugt det, mener, at Youthpass certifikatet har hjulpet dem i forhold til at søge arbejde, praktikplads, kursus eller uddannelse.

Tabel 17. Spørgsmål vedrørende Youthpass [q22aYPgen, q22bYPPJ, q22cYPREFL1, q22dYPREFL2, q22eYPUSE, q22fYPVAL1, q22gYPVAL2]

	Ja	Nej	Ved ikke	Ubesvaret	Total
Har du et Youthpass certifikat?	Antal 125	65	35	19	244
	% 51,2%	26,6%	14,3%	7,8%	100,0%
Modtog du et Youthpass certifikat i forbindelse med dette projekt?	Antal 113	12	-	-	125
	% 90,4%	9,6%	-	-	100,0%
Har du været involveret i overvejelser eller selvevaluering relateret til udstedelsen af Youthpass certifikatet i forb. med dette projekt?	Antal 74	21	18	131	244
	% 30,3%	8,6%	7,4%	53,7%	100,0%
Fik udformningen af Youthpass certifikatet dig til at være mere opmærksom på din egen udvikling og læring under projektet?	Antal 53	10	10	171	244
	% 21,7%	4,1%	4,1%	70,1%	100,0%
Har du brugt dit Youthpass certifikat?	Antal 39	86	-	-	125
	% 31,2%	68,8%	-	-	100,0%
Tror du, at Youthpass certifikatet blev godt modtaget i den sammenhæng, du brugte det i?	Antal 29	2	8	205	244
	% 11,9%	,8%	3,3%	84,0%	100,0%
Tror du, at Youthpass certifikatet har hjulpet dig i forhold til at søge arbejde, praktikplads, kursus eller uddannelse?	Antal 28	0	11	205	244
	% 11,5%	0,0%	4,5%	84,0%	100,0%

5.5. Den Strukturerede dialog

En særligt metode, som beforder dialogen mellem beslutningstagere og unge, er betegnet som den strukturerede dialog (jf. http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/dialogue_en.htm). I undersøgelsen indgår der to spørgsmål vedrørende den strukturerede dialog.

Tabel 18 og 19 viser, at de er besvaret af hhv. 179 og 178 af svarpersonerne. Af dem har under en tredjedel hørt om den strukturerede dialog, og knap en sjettedel har deltaget i aktiviteter i relation til metoden. Der er en overvægt af mænd, der har hørt om metoden, men ingen forskel med hensyn til deltagelsen. Aldersmæssigt er det i højere grad de over 26 årige, der har hørt om metoden, mens det er de 26-30 årige, der er i overvægt med hensyn til, hvem der har deltaget i aktiviteter relateret til den strukturerede dialog.

Tabel 18. Har du nogensinde hørt om den strukturerede dialog? [q29aSD1_1]

		Køn		Total	Aldersgruppe					Total	
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30		30+
Ja	Antal	31	22	53	0	4	5	12	15	17	53
	%	27,7%	33,3%	29,8%	0,0%	25,0%	16,7%	20,3%	42,9%	47,2%	29,6%
Nej	Antal	81	44	125	3	12	25	47	20	19	126
	%	72,3%	66,7%	70,2%	100%	75,0%	83,3%	79,7%	57,1%	52,8%	70,4%
Total	Antal	112	66	178	3	16	30	59	35	36	179
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 19. Har du nogensinde deltaget i aktiviteter relateret til den strukturerede dialog? [q29aSD1_2]

		Køn		Total	Aldersgruppe					Total	
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30		30+
Ja	Antal	18	10	28	0	3	3	8	8	6	28
	%	16,2%	15,2%	15,8%	0,0%	18,8%	10,0%	13,8%	22,9%	16,7%	15,7%
Nej	Antal	93	56	149	3	13	27	50	27	30	150
	%	83,8%	84,8%	84,2%	100%	81,3%	90,0%	86,2%	77,1%	83,3%	84,3%
Total	Antal	111	66	177	3	16	30	58	35	36	178
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

To åbne spørgsmål, om hvad deltagerne synes om den strukturerede dialog tilgang, og hvilke emner, de mener, at der skal diskuteres i forbindelse med den strukturerede dialog, har ikke givet tilstrækkeligt materiale til, at de kan afrapporteres.

5.6. Information, kommunikation og administration

Som det ses i tabel 20, er ungdomsorganisationer eller foreninger de væsentligste kilder til information om projektet, og de nævnes af næsten halvdelen. Venner og bekendte som informationskilder nævnes af knap en fjerdedel. Andre informationskilder i det umiddelbare netværk nævnes af omkring en tiendedel, mens

informationer om projektet direkte formidlet fra det nationale kontor eller EU kommissionen kun nævnes af mindre end hver tyvende.

Tabel 20. Kilder til kendskab til projektet [Q5INFO]

Jeg fik kendskab til projektet gennem	Antal	%
... en uformel gruppe af unge	29	11,9%
... en ungdomsorganisation eller forening	106	43,4%
... en ungdomsklub	21	8,6%
... en anden type organisation eller forening	29	11,9%
... venner eller bekendte	55	22,5%
... skole, gymnasium eller videregående uddannelsesinstitution	22	9,0%
... arbejdet (f.eks. kolleger, arbejdsrelateret information)	18	7,4%
... kontakt med det nationale kontor for Erasmus+: Ungdom	11	4,5%
... information fra det nationale kontors regionale kontorer	10	4,1%
... information fra Europa-Kommissionen eller via deres hjemmeside	7	2,9%
... Eurodesk-netværket	6	2,5%
Total	244	100%

Med hensyn til finansiering, jf. tabel 21, nævner mere en hver ottende, at projektet blev finansieret af EU, mens resten på nær to svarpersoner ikke har kendskab til finansieringsformen.

Tabel 21. Projektets finansiering af EU? [q9PJFUND]

Blev dette projekt finansieret af EU?	Antal	%
Ja	210	86,1%
Nej	2	,8%
Ved ikke	32	13,1%
	244	100%

5.7. Profiler af og projektdeltagerne

Tabel 22 viser svarpersonernes fordeling efter køn. Tabellen viser, at der er en klar overrepræsentation af kvinder, der udgør seks ud af ti.

Tabel 22. Svarpersonernes køn

	Antal	%
Kvinde	149	61,1
Mand	94	38,5
Uoplyst	1	,4
Total	244	100

Som det fremgår af tabel 23, er svarpersonerne aldersmæssigt fordelt, således at en tiendedel er under 18 år, en sjettedel er 18-20 år, en tredjedel, dvs. den største gruppe, er i alderen 21-25 år. Endelig er hver knap en femtedel hhv. 26-30 år og over 30 år.

Tabel 23. Alder

	Antal	%
13-14	4	1,6
15-17	24	9,8
18-20	43	17,6
21-25	81	33,2
26-30	46	18,9
30+	46	18,9
Total	244	100

I tabel 24 er forholdet mellem svarpersonernes køn og alder belyst. Aldersfordelingen mellem de to køn viser en vis usystematisk fordeling, dog med en tendens i retning af en overvægt af kvinder blandt de yngste, og at der er en overvægt af mænd blandt de ældste.

Tabel 24. Køn og alder

Køn	Kvinde	Mand	Total	Kvinde	Mand	Total
Alder	Antal			%		
13-14	3	0	3	2,0%	0,0%	1,2%
15-17	16	8	24	10,5%	8,8%	9,9%
18-20	31	12	43	20,4%	13,2%	17,7%
21-25	47	34	81	30,9%	37,4%	33,3%
26-30	30	16	46	19,7%	17,6%	18,9%
30+	25	21	46	16,4%	23,1%	18,9%
Total	152	91	243	100%	100%	100%

Tabel 25 viser deltagerne fordeling i forhold til den type projekt, de har deltaget i. Halvdelen af deltagerne har oplyst, at de har deltaget i et ungdomsudvekslingsprojekt. En tredjedel har deltaget i et projekt i kategorien projekter for eller med ungdomsmedarbejdere og/eller ungdomsledere inden for Key Action 1. Det omfatter ungdomsmedarbejderen mobilitet og TCA-aktiviteter, der er tværnationale samarbejdsaktiviteter organiseret af de nationale kontorer. En mindre del har deltaget i den strukturerede dialog eller i et volontørtjenesteprojekt.

Tabel 25. Deltagerne fordelt efter den type projekt de har deltaget i.

Projekttype	Antal	%
... et projekt med unge mennesker, f.eks. udveksling af grupper af unge mennesker (Key Action 1 – Ungdomsudveksling).	127	52,0
... et EVS-projekt (volontørtjenesten) (Key Action 1- EVS).	6	2,5
... en struktureret dialog mellem unge og beslutningstagere på ungdomsområdet (Key Action 3 - 'Structured Dialogue').	16	6,6
... et projekt for/med ungdomsmedarbejdere og/eller ungdomsledere (Key Action 1)	78	32,0
Ved ikke eller husker ikke	17	7,0
Total	244	100,0

Tabel 26 viser hvorvidt og hvorledes svarpersonerne tidligere har deltaget i et projekt af samme art, som det den konkrete undersøgelse drejer sig om. Svarene viser, at projektdeltagerne er erfarne. Halvdelen af dem, der har svaret på spørgsmålet (220 ud af 244) har tidligere deltaget i et lignende projekt. Deltagerne fordeler sig som helhed med en tredjedel, der tidligere har deltaget i et ungdomsprojekt støttet af Erasmus+: Ungdom, og hver en sjettedel, der tidligere har deltaget i et lignende projekt støttet af et andet EU-program, eller som tidligere har deltaget i et andet lignende projekt.

Tabel 26. Deltagelse tidligere i et lignende projekt som det spørgeskemaet drejer sig om [q28SIMPJ1]

				Køn		
				Total	Kvinde	Mand
Har tidligere deltaget i et lignende projekt?	Ja	Antal	106	63	43	
		%	48,2%	45,3%	53,8%	
	Nej	Antal	114	76	37	
		%	51,8%	54,7%	46,3%	
	Total	Antal	220	139	80	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	
Har tidligere deltaget i et ungdomsprojekt støttet af Erasmus+: Ungdom	Antal	71	40	31		
	%	29,1%	26,3%	34,1%		
Har tidligere deltaget i et lignende projekt støttet af et andet EU-program	Antal	35	20	15		
	%	14,3%	13,2%	16,5%		
Har tidligere deltaget i et i et andet lignende projekt	Antal	33	14	19		
	%	13,5%	9,2%	20,9%		
Total	Antal	244	152	91		
	%	100,0%	100,0%	100,0%		

Som det ses i tabel 27, har projektdeltagerne deltaget i projekter i 37 forskellige lande. En tredjedel er foregået i Danmark, halvdelen i et andet EU land, og den sidste sjettedel er foregået i lande uden for EU.

Danmark er det hyppigst repræsenterede deltagerland. Derefter følger, i den nævnte rækkefølge, Tyrkiet, Belgien, Rumænien, Italien, Georgien, Litauen, Frankrig og Tyskland.

Tabel 27. Deltagernes opholdsland under projektet

	Antal	%		Antal	%		Antal	%
Armenien	7	2,9	Italien	11	4,5	Spanien	4	1,6
Belgien	15	6,1	Kroatien	1	0,4	Storbritannien	2	0,8
Bulgarien	1	0,4	Letland	1	0,4	Sverige	2	0,8
Cypern	1	0,4	Litauen	9	3,7	Tjekkiet	2	0,8
Danmark	83	34,0	Luxemburg	1	0,4	Tunis	1	0,4
Egypten	2	0,8	Malta	1	0,4	Tyrkiet	16	6,6
Estland	6	2,5	Moldova	2	0,8	Tyskland	8	3,3
Findland	2	0,8	Polen	1	0,4	Ukraine	3	1,2
Frankrig	8	3,3	Portugal	4	1,6	Ungarn	4	1,6
Georgien	9	3,7	Rumænien	12	4,9	Østrig	2	0,8
Grækenland	5	2,0	Rusland	1	0,4	Øvrige	1	0,4
Holland	4	1,6	Serbien	2	0,8			
Hviderusland	6	2,5	Slovakiet	4	1,6	I alt	244	100,0

Tabel 28 viser svarene på spørgsmål vedrørende sproglige forhold i projektet. Tabellen viser, at langt hovedparten af deltagerne lever i et område, hvor landets flertalssprog tales. Det er dog hver tredje, der tillige taler et andet sprog hjemme end flertalssproget. Kun tre fjerdedele oplevede, at kun ét sprog blev brugt af alle deltagere i projektet, mens fem ud af seks ikke kunne nøjes med at kommunikere på deres modersmål i projektet. Derfor brugte næsten alle et eller flere andre sprog end deres modersmål, hvilket dog kun skabte vanskeligheder for hver tiende. Tre fjerdedele angiver, at projektgruppen eller andre projektdeltagere var behjælpelige med at oversætte, når de havde brug for det.

Tabel 28. Sproglige forhold i projektet [q23LANG1, q24LANGfam1, q25LANGfam2, q26PJLANG]

Spørgsmål vedrørende sproglige forhold	Antal			%		
	Ja	Nej	Total	Ja	Nej	Total
Er hjemmesproget det officielle sprog i landet eller regionen, hvor du bor?	193	31	224	86,2%	13,8%	100%
Taler du og din familie andre sprog derhjemme end det officielle sprog?	84	141	225	37,3%	62,7%	100%
Der var ét sprog, som blev brugt af alle deltagere	168	59	227	74,0%	26,0%	100%
Jeg kunne fuldt ud deltage i projektet ved udelukkende at kommunikere på mit modersmål	39	188	227	17,2%	82,8%	100%
Jeg brugte et eller flere andre sprog end mit modersmål	203	23	226	89,8%	10,2%	100%
Jeg havde svært ved at deltage i projektet af sproglige årsager	26	201	227	11,5%	88,5%	100%
Projektgruppen var behjælpelige med at oversætte, når jeg havde brug for det	170	54	224	75,9%	24,1%	100%
Andre deltagere var behjælpelige med at oversætte, når jeg havde brug for det	174	51	225	77,3%	22,7%	100%

Tabel 29 viser, at deltagerne helt overvejende kommer fra urbaniserede områder i deres hjemland. Kun hver tiende kommer fra hhv. en lille by eller et landdistrikt. Køns- og aldersfordelingen i forhold til dette følger intet systematisk mønster.

Tabel 29. Deltagernes bopælsområde efter urbaniseringsgrad [q31ENV]

Jeg bor primært i ...		Total	Køn		Aldersgruppe					
			Kvinde	Mand	13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+
... storby (> 500.000 indb.)	Antal	93	63	30	0	4	13	32	28	16
	%	41,5%	44,7%	36,6%	0,0%	19,0%	32,5%	44,4%	63,6%	36,4%
... en by (100-500.000 indb.)	Antal	51	30	21	0	2	10	19	11	9
	%	22,8%	21,3%	25,6%	0,0%	9,5%	25,0%	26,4%	25,0%	20,5%
... udkant af storby	Antal	11	7	4	0	1	3	4	1	2
	%	4,9%	5,0%	4,9%	0,0%	4,8%	7,5%	5,6%	2,3%	4,5%
... mellemstor by (25-100.000 indb.)	Antal	27	17	9	2	1	6	6	3	9
	%	12,1%	12,1%	11,0%	66,7%	4,8%	15,0%	8,3%	6,8%	20,5%
... lille by (5-25.000 indb.)	Antal	21	15	6	1	6	4	6	0	4
	%	9,4%	10,6%	7,3%	33,3%	28,6%	10,0%	8,3%	0,0%	9,1%
... landdistrikt tæt på en by eller storby	Antal	14	6	8	0	6	4	3	0	1
	%	6,3%	4,3%	9,8%	0,0%	28,6%	10,0%	4,2%	0,0%	2,3%
... landdistrikt fjernt fra by	Antal	7	3	4	0	1	0	2	1	3
	%	3,1%	2,1%	4,9%	0,0%	4,8%	0,0%	2,8%	2,3%	6,8%
Total	Antal	224	141	82	3	21	40	72	44	44
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 30 viser svarpersonernes fordeling i forhold til den højeste uddannelse, som de har opnået. Svarpersonerne fordeler sig således, at halvdelen har gennemført en videregående uddannelse, mens godt en fjerdedel endnu kun har gennemført en gymnasial uddannelse. Hver syvende har kun afsluttet grundskolen, men dette kan indikere, at de er i gang med en gymnasial uddannelse eller en anden ungdomsuddannelse. Kun en ud af femogtyve har en erhvervsfaglig uddannelse eller tilsvarende en erhvervs- og voksenuddannelse.

Tabel 30. Svarpersonernes højeste opnåede uddannelse [q32EDU]

Højeste opnåede uddannelse	Total	Køn		Aldersgruppe						
		Kvinde	Mand	13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Grundskole	Antal	1	1	0	0	1	0	0	0	0
	%	,4%	,7%	0,0%	0,0%	4,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grundskole (7.-10. kl.)	Antal	31	19	11	3	14	13	1	0	0
	%	13,8%	13,5%	13,3%	100%	66,7%	32,5%	1,4%	0,0%	0,0%
Erhvervsfaglige uddannelser	Antal	8	4	4	0	1	2	2	1	2
	%	3,6%	2,8%	4,8%	0,0%	4,8%	5,0%	2,7%	2,3%	4,5%
Gymnasial uddannelse	Antal	63	37	26	0	5	21	26	4	7
	%	28,0%	26,2%	31,3%	0,0%	23,8%	52,5%	35,6%	9,1%	15,9%
Erhvervs- og voksenuddannelser	Antal	8	6	2	0	0	0	2	2	4
	%	3,6%	4,3%	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%	4,5%	9,1%
Videregående uddannelse	Antal	114	74	40	0	0	4	42	37	31
	%	50,7%	52,5%	48,2%	0,0%	0,0%	10,0%	57,5%	84,1%	70,5%
Total	Antal	225	141	83	3	21	40	73	44	44
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 31 giver en oversigt over deltagerens beskæftigelsessituation inden projektet startede. Den viser tillige, at hovedparten af projektdeltagerne er under uddannelse eller i almindeligt arbejde.

Tabel 31. Beskæftigelsesforhold inden projektet startede [q34OCC] [q35EDUtype]

	Total	%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet i uddannelse eller praktik	115	47,1%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet som ansat på fuldtid	65	26,6%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet som ansat på deltid	42	17,2%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet som selvstændig erhvervsdrivende	19	7,8%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet som arbejdsløs	10	4,1%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet som frivillig eller volontør	39	16,0%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet i som praktikant	8	3,3%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet i ulønnet arbejde	6	2,5%
Beskæftigelse mindst 3 måneder inden projektet som andet	22	9,0%
Inden projektet startede, var jeg i gang med en ungdomsuddannelse	43	17,6%
Inden projektet startede, var jeg i gang med en videregående uddannelse	70	28,7%
Inden projektet startede, var jeg i praktik	7	2,9%
Inden projektet startede, var jeg i gang med en anden type uddannelse eller praktik	20	8,2%
Inden projektet startede, var jeg hverken i uddannelse eller praktik	77	31,6%
Total	244	100%

Tabel 32, med fordelingen af deltagernes forældre efter uddannelse, viser, at deltagernes egen uddannelsesbaggrund matches af forældrenes, idet der også blandt forældrene er mere end halvdelen, der har en videregående uddannelse, såvel blandt faderen som moderen.

Tabel 32. Forældres højeste uddannelse [q36EDUf]

Fars eller værges højeste uddannelse		Køn		Total	Aldersgruppe						Total
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Grundskole	Antal	8	5	13	0	0	1	3	4	5	13
	%	5,7%	6,3%	5,9%	0,0%	0,0%	2,6%	4,2%	9,1%	11,4%	5,9%
Grundskole (7.-10. kl.)	Antal	3	4	7	0	0	1	2	2	2	7
	%	2,1%	5,0%	3,2%	0,0%	0,0%	2,6%	2,8%	4,5%	4,5%	3,2%
Erhvervsfaglige uddannelser	Antal	14	4	18	0	4	0	7	4	3	18
	%	9,9%	5,0%	8,1%	0,0%	19,0%	0,0%	9,7%	9,1%	6,8%	8,1%
Gymnasial uddannelse	Antal	15	9	24	0	1	7	5	5	6	24
	%	10,6%	11,3%	10,9%	0,0%	4,8%	18,4%	6,9%	11,4%	13,6%	10,8%
Erhvervs- og voksenuddannelser	Antal	17	13	30	0	2	5	13	1	9	30
	%	12,1%	16,3%	13,6%	0,0%	9,5%	13,2%	18,1%	2,3%	20,5%	13,5%
Videregående uddannelse	Antal	73	41	114	1	9	21	39	26	18	114
	%	51,8%	51,3%	51,6%	33,3%	42,9%	55,3%	54,2%	59,1%	40,9%	51,4%
Ved ikke	Antal	11	4	15	2	5	3	3	2	1	16
	%	7,8%	5,0%	6,8%	66,7%	23,8%	7,9%	4,2%	4,5%	2,3%	7,2%
Total	Antal	141	80	221	3	21	38	72	44	44	222
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Mors eller værges højeste uddannelse		Køn		Total	Aldersgruppe						Total
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Grundskole	Antal	8	2	10	0	0	0	4	2	4	10
	%	5,7%	2,6%	4,6%	0,0%	0,0%	0,0%	5,6%	4,8%	9,1%	4,5%
Grundskole (7.-10. kl.)	Antal	11	6	17	0	1	1	1	4	10	17
	%	7,8%	7,7%	7,8%	0,0%	4,8%	2,6%	1,4%	9,5%	22,7%	7,7%
Erhvervsfaglige uddannelser	Antal	8	4	12	0	2	1	5	3	1	12
	%	5,7%	5,1%	5,5%	0,0%	9,5%	2,6%	6,9%	7,1%	2,3%	5,5%
Gymnasial uddannelse	Antal	16	11	27	0	4	6	4	7	6	27
	%	11,3%	14,1%	12,3%	0,0%	19,0%	15,8%	5,6%	16,7%	13,6%	12,3%
Erhvervs- og voksenuddannelser	Antal	14	13	27	0	1	3	15	2	6	27
	%	9,9%	16,7%	12,3%	0,0%	4,8%	7,9%	20,8%	4,8%	13,6%	12,3%
Videregående uddannelse	Antal	80	40	120	1	13	25	41	24	16	120
	%	56,7%	51,3%	54,8%	33,3%	61,9%	65,8%	56,9%	57,1%	36,4%	54,5%
Ved ikke	Antal	4	2	6	2	0	2	2	0	1	7
	%	2,8%	2,6%	2,7%	66,7%	0,0%	5,3%	2,8%	0,0%	2,3%	3,2%
Total	Antal	141	78	219	3	21	38	72	42	44	220
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Herefter følger nogle tabeller, der viser i hvilket omfang projektdeltagerne har forudgående erfaringer med at rejse og opholde sig i udlandet.

Tabel 33 viser, hvor mange der tidligere har opholdt i udlandet i en periode, og en detaljeret oversigt over hvad formålet med opholdet var. Tabellen viser, at tre fjerdedele har været på ferie i udlandet, mens skoleudveksling har været en erfaring for næsten halvdelen. Ungdomsudveksling, udenlandske studieophold og lignende indgår også som begrundelse for udlandsophold. Tillige nævnes en række andre forhold som begrundelse for udlandsophold, men dog højst af hver sjette.

Tabel 33. Spørgsmål til tidligere udlandsophold [q27MOBEXP]

Inden jeg deltog i projektet havde jeg allerede været eller boet i et andet land		Total	Køn	
			Kvinde	Mand
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var på ferie	Antal	176	113	63
	%	72,4%	74,3%	69,2%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg tog til udlandet med min skoleklasse	Antal	100	65	35
	%	41,2%	42,8%	38,5%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg deltog i en ungdomsudveksling	Antal	88	51	37
	%	36,2%	33,6%	40,7%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg læste i udlandet i et semester eller længere	Antal	37	24	13
	%	15,2%	15,8%	14,3%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg boede i udlandet sammen med mine forældre	Antal	19	9	10
	%	7,8%	5,9%	11,0%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg læste på universitetet i udlandet	Antal	37	23	14
	%	15,2%	15,1%	15,4%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var på sprogkursus i udlandet	Antal	24	17	7
	%	9,9%	11,2%	7,7%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var i praktik i udlandet	Antal	33	24	9
	%	13,6%	15,8%	9,9%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var i erhvervspraktik i udlandet	Antal	15	11	4
	%	6,2%	7,2%	4,4%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg arbejdede som au pair	Antal	10	9	1
	%	4,1%	5,9%	1,1%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg havde et job i udlandet	Antal	38	21	17
	%	15,6%	13,8%	18,7%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg flyttede sammen med min partner	Antal	14	11	3
	%	5,8%	7,2%	3,3%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg bor tæt på grænsen til et andet land	Antal	31	18	13
	%	12,8%	11,8%	14,3%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg blev født i et andet land	Antal	17	10	7
	%	7,0%	6,6%	7,7%
Har tidligere boet i et andet land af andre årsager	Antal	26	17	9
	%	10,7%	11,2%	9,9%
Har ikke tidligere boet i et andet land	Antal	5	4	1
	%	2,1%	2,6%	1,1%
Total	Antal	243	152	91
	%	100%	100%	100%

Der er mindre kønsbestemte forskelle i erfaringen med udlandsophold, men det er ikke umiddelbart noget mønster i de konstaterede forskelle. En del synes tilfældige, og andre er ikke umiddelbart forklarlige. Fx at mænd i højere grad end kvinder angiver, at de har deltaget i ungdomsudveksling, mens kvinder i højere grad end mænd angiver, at de har været i praktik.

Tabel 34 viser begrundelser for tidligere udlandsophold fordelt efter alder. Her ses der tilsvarende nogle aldersbestemte forskelle. For langt de flestes vedkommende hænger de sammen med, at de pågældende aktiviteter retter sig mod personer i en bestemt alder. Fx uddannelsesophold. En undtagelse er ferieophold i udlandet, som topper blandt de 18-20 årige, hvilket dog ikke lader sig forklare ud fra undersøgelsen.

Tabel 34. Spørgsmål til tidligere udlandsophold [q27MOBEXP]

Inden jeg deltog i projektet havde jeg allerede været eller boet i et andet land		Alder						
		Total	13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var på ferie	Antal	177	3	20	37	60	27	30
	%	72,5%	75,0%	83,3%	86,0%	74,1%	58,7%	65,2%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg tog til udlandet med min skoleklasse	Antal	100	0	14	21	35	16	14
	%	41,0%	0,0%	58,3%	48,8%	43,2%	34,8%	30,4%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg deltog i en ungdomsudveksling	Antal	88	0	6	15	30	22	15
	%	36,1%	0,0%	25,0%	34,9%	37,0%	47,8%	32,6%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg læste i udlandet i et semester eller længere	Antal	37	0	0	4	17	10	6
	%	15,2%	0,0%	0,0%	9,3%	21,0%	21,7%	13,0%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg boede i udlandet sammen med mine forældre	Antal	19	0	2	5	3	5	4
	%	7,8%	0,0%	8,3%	11,6%	3,7%	10,9%	8,7%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg læste på universitetet i udlandet	Antal	37	0	0	1	15	12	9
	%	15,2%	0,0%	0,0%	2,3%	18,5%	26,1%	19,6%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var på sprogkursus i udlandet	Antal	24	0	2	3	10	6	3
	%	9,8%	0,0%	8,3%	7,0%	12,3%	13,0%	6,5%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var i praktik i udlandet	Antal	33	0	0	1	8	14	10
	%	13,5%	0,0%	0,0%	2,3%	9,9%	30,4%	21,7%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg var i erhvervspraktik i udlandet	Antal	15	0	0	0	3	7	5
	%	6,1%	0,0%	0,0%	0,0%	3,7%	15,2%	10,9%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg arbejdede som au pair	Antal	10	0	0	1	4	0	5
	%	4,1%	0,0%	0,0%	2,3%	4,9%	0,0%	10,9%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg havde et job i udlandet	Antal	38	0	0	1	14	10	13
	%	15,6%	0,0%	0,0%	2,3%	17,3%	21,7%	28,3%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg flyttede sammen med min partner	Antal	14	0	0	0	4	5	5
	%	5,7%	0,0%	0,0%	0,0%	4,9%	10,9%	10,9%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg bor tæt på grænsen til et andet land	Antal	31	0	6	5	9	6	5
	%	12,7%	0,0%	25,0%	11,6%	11,1%	13,0%	10,9%
Har tidligere boet i et andet land fordi jeg blev født i et andet land	Antal	17	0	0	4	2	2	9
	%	7,0%	0,0%	0,0%	9,3%	2,5%	4,3%	19,6%
Har tidligere boet i et andet land af andre årsager	Antal	26	0	1	3	7	11	4
	%	10,7%	0,0%	4,2%	7,0%	8,6%	23,9%	8,7%
Har ikke tidligere boet i et andet land	Antal	5	0	1	1	1	1	1
	%	2,0%	0,0%	4,2%	2,3%	1,2%	2,2%	2,2%
Total	Antal	244	4	24	43	81	46	46
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Projektdeltagernes sociale situation er belyst i nogle spørgsmål. Tabel 35 viser, hvorledes deltager vurderer deres personlige muligheder i forhold til andre medborgeres. Tabellen viser, at deltagerne betragter sig selv som velstillede. Næsten halvdelen mener, at de har samme muligheder som andre unge, og næsten en tredjedel mener, at de har flere muligheder end de fleste. Hver ottende mener dog, at de har færre eller betydeligt færre muligheder end de fleste. Der er ikke nogen systematisk sammenhæng mellem deltagerens vurderinger og deres alder og køn.

Tabel 35. Personlige muligheder retrospektivt belyst [q38FAIR]

Egne muligheder sammenlignet med andre unge i dit land		Køn		Total	Aldersgruppe						Total
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Samme muligheder	Antal	64	40	104	2	9	16	38	21	19	105
	%	45,4%	48,8%	46,6%	66,7%	42,9%	41,0%	52,1%	47,7%	43,2%	46,9%
Flere muligheder end de fleste	Antal	43	24	67	1	8	12	22	15	9	67
	%	30,5%	29,3%	30,0%	33,3%	38,1%	30,8%	30,1%	34,1%	20,5%	29,9%
Færre muligheder end de fleste	Antal	10	4	14	0	1	3	4	4	2	14
	%	7,1%	4,9%	6,3%	0,0%	4,8%	7,7%	5,5%	9,1%	4,5%	6,3%
Betydeligt færre muligheder end de fleste	Antal	8	7	15	0	0	4	2	2	7	15
	%	5,7%	8,5%	6,7%	0,0%	0,0%	10,3%	2,7%	4,5%	15,9%	6,7%
Ved ikke	Antal	9	6	15	0	2	2	4	2	5	15
	%	6,4%	7,3%	6,7%	0,0%	9,5%	5,1%	5,5%	4,5%	11,4%	6,7%
Forstår ikke spørgsmålet	Antal	7	1	8	0	1	2	3	0	2	8
	%	5,0%	1,2%	3,6%	0,0%	4,8%	5,1%	4,1%	0,0%	4,5%	3,6%
I alt	Antal	141	82	223	3	21	39	73	44	44	224
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 36 viser, hvilke personlige hindringer deltagerne oplever. Deltagerne er blevet spurgt, om de oplever hindringer i forhold til at have lige muligheder. De er blevet præsenteret for fire forhold, som i spørgeskemaet er karakteriseret som ulighedsskabende forhold. Det drejer sig om, hvorvidt de oplever hindringer i forhold til adgang til en uddannelse eller arbejdsmarkedet, og om de oplever hindringer i forhold til at deltage aktivt i samfundet og i politik, samt om de oplever hindringer i forhold til mobilitet. Det uddybes ikke hvad der forstås ved mobilitet, så der er mulighed for to fortolkninger af mobilitet, dels en fysiologisk betinget bevægelsesbegrænsning i dagligdagen, dels en geografisk/infrastrukturel begrænsning i bevægelsesmulighederne.

Mellem hver ottende og hver niende mener, at de oplever hindringer i forhold til adgang til en uddannelse, godt en fjerdedel oplever hindringer i forhold til adgang til arbejdsmarkedet. Knap en femtedel oplever hindringer i forhold til at deltage aktivt i samfundet og i politik. Endelig mener hver syvende, at de oplever hindringer i forhold til mobilitet.

Tabel 36. Deltagernes oplevede personlige hindringer [q39OBST]

Oplever hindringer i forhold til	Ja		Nej		Ved ikke		Ubesvaret		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
adgang til en uddannelse	29	11,9%	189	77,5%	6	2,5%	20	8,2%	244	100%
adgang til arbejdsmarkedet	67	27,5%	141	57,8%	15	6,1%	21	8,6%	244	100%
at deltage aktivt i samfundet og i politik	46	18,9%	162	66,4%	16	6,6%	20	8,2%	244	100%
mobilitet	33	13,5%	178	73,0%	12	4,9%	21	8,6%	244	100%

Som det ses i tabel 37, er deltagerne ligeledes blevet bedt om at angive, hvorvidt de oplever, at en række hindringsskabende forhold er relevante for dem. Af de oplyste forhold, nævner de fleste pengemangel, nemlig hver syvende. Omkring hver fjortende nævner, at de tilhører en gruppe, som bliver diskrimineret,

eller at de tilhører en kulturel, etnisk eller religiøs minoritet. De øvrige faktorer, såsom lavt uddannelsesniveau, social baggrund, at man bor i et udkantsområde eller i et belastet boligområde, at man tilhører en sproglig eller seksuel minoritet, eller at man har problemer med helbred eller har et handicap, nævnes af meget få, dvs. fra 1-5%.

To af de angivne muligheder, nemlig at deltageren tidligere havde været straffet eller i forvaring, og at der var arbejdsløshed i familien, blev ikke valgt af nogle. Endelig nævner omkring hver fjortende, at de har andre hindringer end dem, de er præsenteret for i spørgeskemaet.

Tabel 37. Hvilke hindringer står du over for? [q40OBSTtype]

		Køn		Total	Aldersgruppe						Total
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Helbredsproblemer	Antal	1	5	6	0	0	2	2	1	1	6
	%	,7%	5,5%	2,5%	0,0%	0,0%	4,7%	2,5%	2,2%	2,2%	2,5%
Lavt uddannelsesniveau	Antal	8	5	13	0	1	5	2	2	3	13
	%	5,3%	5,5%	5,3%	0,0%	4,2%	11,6%	2,5%	4,3%	6,5%	5,3%
Bor i et udkantsområde	Antal	7	4	11	0	1	2	3	2	3	11
	%	4,6%	4,4%	4,5%	0,0%	4,2%	4,7%	3,7%	4,3%	6,5%	4,5%
Bor i en dårligt stillet (forstads-)by	Antal	2	2	4	0	0	0	3	1	0	4
	%	1,3%	2,2%	1,6%	0,0%	0,0%	0,0%	3,7%	2,2%	0,0%	1,6%
Pengemangel	Antal	22	13	35	0	0	8	14	6	7	35
	%	14,5%	14,3%	14,4%	0,0%	0,0%	18,6%	17,3%	13,0%	15,2%	14,3%
Tilhører en gruppe med færre muligheder	Antal	4	3	7	0	0	1	1	2	3	7
	%	2,6%	3,3%	2,9%	0,0%	0,0%	2,3%	1,2%	4,3%	6,5%	2,9%
Har problemer med det officielle sprog i landet	Antal	5	3	8	0	0	0	3	3	2	8
	%	3,3%	3,3%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%	3,7%	6,5%	4,3%	3,3%
Har et eller flere handicap	Antal	2	2	4	0	0	1	1	1	1	4
	%	1,3%	2,2%	1,6%	0,0%	0,0%	2,3%	1,2%	2,2%	2,2%	1,6%
Tilhører en gruppe, som bliver diskrimineret	Antal	9	8	17	0	0	6	4	2	5	17
	%	5,9%	8,8%	7,0%	0,0%	0,0%	14,0%	4,9%	4,3%	10,9%	7,0%
Min sociale baggrund	Antal	7	6	13	0	0	0	6	3	4	13
	%	4,6%	6,6%	5,3%	0,0%	0,0%	0,0%	7,4%	6,5%	8,7%	5,3%
Mit køn	Antal	6	0	6	0	0	0	1	3	2	6
	%	3,9%	0,0%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	6,5%	4,3%	2,5%
Min seksuelle orientering	Antal	2	1	3	0	0	0	0	1	2	3
	%	1,3%	1,1%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,2%	4,3%	1,2%
Familieforbindelser og forpligtelser	Antal	5	2	7	0	0	1	1	2	3	7
	%	3,3%	2,2%	2,9%	0,0%	0,0%	2,3%	1,2%	4,3%	6,5%	2,9%
Bor i et konflikt-ramt eller post-konflikt-ramt område	Antal	2	4	6	0	0	1	1	4	0	6
	%	1,3%	4,4%	2,5%	0,0%	0,0%	2,3%	1,2%	8,7%	0,0%	2,5%
Tilhører kulturel, etnisk eller religiøs minoritet	Antal	10	6	16	0	0	5	5	1	5	16
	%	6,6%	6,6%	6,6%	0,0%	0,0%	11,6%	6,2%	2,2%	10,9%	6,6%
Andre hindringer	Antal	15	4	19	0	0	5	6	5	3	19
	%	9,9%	4,4%	7,8%	0,0%	0,0%	11,6%	7,4%	10,9%	6,5%	7,8%
Total	Antal	152	91	243	4	24	43	81	46	46	244
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 38 viser, at den samlede gruppe, der tilhører en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet i bopælslandet, udgør knap en sjettedel af deltagerne. Der er dog kun 223, der har svaret på spørgsmålet. Mænd svarer i højere grad en kvinder, at de tilhører en af de nævnte minoriteter. Aldersmæssigt gør det sig tilsvarende gældende for deltagere over 30 år.

Tabel 38. Deltagere, der tilhører en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet [q41MIN1]

Tilhører du en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet i bopælslandet?		Køn			Aldersgruppe						Total
		Kvinde	Mand	Total	13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Ja	Antal	18	17	35	0	1	7	10	6	11	35
	%	12,9%	20,7%	15,8%	0,0%	4,8%	17,5%	13,9%	14,0%	25,0%	15,7%
Nej	Antal	122	65	187	3	20	33	62	37	33	188
	%	87,1%	79,3%	84,2%	100%	95,2%	82,5%	86,1%	86,0%	75,0%	84,3%
I alt	Antal	140	82	222	3	21	40	72	43	44	223
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

En udspecificering af deltagernes minoritetsbaggrund, som det sker i tabel 39, viser, at de fleste grupper udgør nogle få procent. Dog tilhører knap hver tolvte er en etnisk eller kulturel minoritet, mens godt hver attende har indvandrerbaggrund.

Tabel 39. Udspecificering af deltagernes minoritetsbaggrund [q41aMIN2]

		Køn		Total	Aldersgruppe						Total
		Kvinde	Mand		13-14	15-17	18-20	21-25	26-30	30+	
Nationalt mindretal	Antal	0	6	6	0	0	1	2	1	2	6
	%	0,0%	6,6%	2,5%	0,0%	0,0%	2,3%	2,5%	2,2%	4,3%	2,5%
Etnisk eller kulturel minoritet	Antal	11	9	20	0	0	5	5	4	6	20
	%	7,2%	9,9%	8,2%	0,0%	0,0%	11,6%	6,2%	8,7%	13,0%	8,2%
Religiøs minoritet	Antal	2	4	6	0	0	1	1	1	3	6
	%	1,3%	4,4%	2,5%	0,0%	0,0%	2,3%	1,2%	2,2%	6,5%	2,5%
Sproglig minoritet	Antal	3	2	5	0	0	1	1	2	1	5
	%	2,0%	2,2%	2,1%	0,0%	0,0%	2,3%	1,2%	4,3%	2,2%	2,0%
Immigrant	Antal	10	4	14	0	0	0	4	2	8	14
	%	6,6%	4,4%	5,8%	0,0%	0,0%	0,0%	4,9%	4,3%	17,4%	5,7%
Indvandrer baggrund	Antal	3	1	4	0	1	2	0	1	0	4
	%	2,0%	1,1%	1,6%	0,0%	4,2%	4,7%	0,0%	2,2%	0,0%	1,6%
I alt	Antal	152	91	243	4	24	43	81	46	46	244
	%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

6. Projektlederne

6.1. Virkningen af Erasmus+: Ungdom

Den følgende tabel 40 er en oversigt over hovedtemaerne i de støttede projekter, således som det er oplyst af de 42 projektledere mv., der har medvirket i undersøgelsen.

De hyppigst nævnte temaer, nævnt af mellem to tredjedele og halvdelen, er kulturel mangfoldighed, ikke-formel og uformel læring, personlig udvikling, demokrati, samt og aktivt medborgerskab og deltagelse i den demokratiske proces, hvilket er de overordnede og centrale værdimæssige principper, som Erasmus+: Ungdom bygger på.

Andre hyppigst nævnte emner omfatter menneskerettigheder og europæiske problemstillinger, uddannelse, ungdomsarbejde og ungdomspolitik, samt diskrimination og inklusion af ressourcetsvage og marginaliserede grupper i samfundet.

De fem mindst nævnte emner er ikkevold, arbejde og professionel udvikling, solidaritet med mennesker i vanskelige situationer, udvikling af ungdomspolitik, samt miljøspørgsmål.

Tabel 40. Projektets hovedtemaer [q6PJTHEME]

	Antal	%
Europæiske problemstillinger	11	26,2%
EU's politik eller opbygning	9	21,4%
Menneskerettigheder, grundlæggende rettigheder	13	31%
Inklusion af ressourcetsvage og marginaliserede grupper i samfundet	11	26,2%
Kulturel mangfoldighed	27	64,3%
Diskrimination og forskelsbehandling	10	23,8%
Solidaritet med mennesker i vanskelige situationer	6	14,3%
Ikkevold	3	7,1%
Demokrati	21	50%
Medier og IKT, sociale medier	7	16,7%
Aktivt medborgerskab og deltagelse i den demokratiske proces	19	45,2%
Ungdom, ungdomsarbejde	18	42,9%
Ungdomspolitik	10	23,8%
Udvikling af ungdomspolitik	6	14,3%
Miljøspørgsmål	6	14,3%
Bæredygtig udvikling	9	21,4%
Sundhed, velvære	10	23,8%
Uddannelse, træningskurser, læring	12	28,6%
Ikke-formel læring, uformel læring	24	57,1%
Arbejde, professionel udvikling	4	9,5%
Entrepenørskab, iværksætter	8	19%
Projektudvikling og -styring	8	19%
Personlig udvikling	22	52,4%

Tabel 41 viser projektets målopfyldelse i forhold til Erasmus+: Ungdom. Hovedmålene, som projektet har bidraget til inden for Erasmus+: Ungdom, er belyst i forhold til 18 emner. Andelen, der er enig eller meget enig i, at projektet har adresseret et givent mål, ligger på 75-100%.

Tabel 41. Projektets målopfyldelse i forhold til Erasmus+: Ungdom [q7aPJ0BJ1+2]

Projekt mål:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt
	Antal					%				
At fremme unges aktive medborgerskab		1	22	19	42		2,4%	52,4%	45,2%	100%
At fremme medborgerskab i Europa		1	23	18	42		2,4%	54,8%	42,9%	100%
At skabe solidaritet blandt unge			19	23	42			45,2%	54,8%	100%
At fremme unges respekt for kulturel mangfoldighed			11	31	42			26,2%	73,8%	100%
At bekæmpe diskrimination, intolerance, racisme og fremmedhad		2	20	20	42		4,8%	47,6%	47,6%	100%
At styrke interkulturel dialog			12	30	42			28,6%	71,4%	100%
At fremme interessen for udviklingen af ungdomspolitik	1	6	23	11	41	2,4%	14,6%	56,1%	26,8%	100%
At udvikle unges nøglekompetencer			15	26	41			36,6%	63,4%	100%
At fremme fremtidige uddannelsesmuligheder for unge		7	14	21	42		16,7%	33,3%	50%	100%
At fremme erhvervs mæssige karrieremuligheder	1	10	21	10	42	2,4%	23,8%	50%	23,8%	100%
At fremme inklusionen af unge med færre muligheder		4	25	12	41		9,8%	61%	29,3%	100%
At bidrage til at forbedre kvaliteten i ungdomsarbejdet		3	24	15	42		7,1%	57,1%	35,7%	100%
At bidrage til kapacitetsopbygning af civilsamfundsorganisationer		7	19	16	42		16,7%	45,2%	38,1%	100%
At øge kvaliteten af internationale ungdomsprojekter		2	16	24	42		4,8%	38,1%	57,1%	100%
At fremme europæisk samarbejde på ungdomsområdet		1	15	26	42		2,4%	35,7%	61,9%	100%
At styrke den internationale dimension i ungdomsarbejdet		1	13	28	42		2,4%	31%	66,7%	100%
At fremme sammenhængen mellem formel, ikke-formel og uformel læring		4	17	21	42		9,5%	40,5%	50%	100%
At understøtte anerkendelsen af ikke-formel og uformel læring		6	12	24	42		14,3%	28,6%	57,1%	100%

Ser vi alene på andelen, der erklærer sig meget enig i, at projektet har adresseret et givent mål, så er de mål, der nævnes af de fleste (nævnt af 6-7 ud af 10), at fremme unges respekt for kulturel mangfoldighed og at styrke interkulturel dialog. Dernæst følger at styrke den internationale dimension i ungdomsarbejdet, at udvikle unges nøglekompetencer, at fremme europæisk samarbejde på ungdomsområdet, at øge kvalite-

ten af internationale ungdomsprojekter, samt at understøtte anerkendelsen af ikke-formel og uformel læring.

Mellemgruppen, der nævnes af 4-5 ud af 10, omfatter mål som at fremme sammenhængen mellem formel, ikke-formel og uformel læring, og at fremme fremtidige uddannelsesmuligheder for unge. Desuden mål der omfatter mellem menneskelige relationer som at skabe solidaritet blandt unge og at bekæmpe diskrimination, intolerance, racisme og fremmedhad, samt at fremme unges aktive medborgerskab og at fremme medborgerskab i Europa, samt at bidrage til kapacitetsopbygning af civilsamfundsorganisationer.

De sidste mål, der kun nævnes af 2-3 ud af 10, er at bidrage til at forbedre kvaliteten i ungdomsarbejdet, at fremme interessen for udviklingen af ungdomspolitik, at fremme inklusionen af unge med færre muligheder, samt, som det lavest rangerende, at fremme erhvervsmæssige karrieremuligheder.

Tabel 42 viser, hvorledes projektlederne har vurderet, hvilke effekter projektet efter deres opfattelse har haft på projektdeltagerne.

Tabel 42. Projektets effekt på deltagerne [q8PPEFF]

Påvirkning af deltagere gennem deltagelse i projektet	Antal					%						
	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	I alt	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	I alt
... begyndt at værdsætte kulturel mangfoldighed		17	24	1	42		40,5%	57,1%	2,4%	100%		
... bidrage til ungdomspolitisk udvikling	3	17	13	9	42	7,1%	40,5%	31%	21,4%	100%		
... føle sig mere europæiske	1	17	14	10	42	2,4%	40,5%	33,3%	23,8%	100%		
... agter at tage til udlandet for studie eller arbejde	1	14	18	9	42	2,4%	33,3%	42,9%	21,4%	100%		
... agter at udvikle fælles aktiviteter eller projekter		14	21	7	42		33,3%	50%	16,7%	100%		
... få idé om karriereønsker og mål	1	2	16	14	9	42	2,4%	4,8%	38,1%	33,3%	21,4%	100%
... yderligere uddannelse	2	12	21	7	42	4,8%	28,6%	50%	16,7%	100%		
... øgede jobmuligheder	4	17	8	13	42	9,5%	40,5%	19%	31%	100%		
... blive mere selvsikre		15	23	4	42		35,7%	54,8%	9,5%	100%		
... kende styrker og svagheder		14	22	6	42		33,3%	52,4%	14,3%	100%		

Der er kun to emner, som et betydeligt antal finder, ikke har haft en effekt. Disse emner er at øge jobmulighederne og at bidrage til den ungdomspolitiske udvikling. Fra 6 ud af 10 til næsten alle er enige eller meget enige i, at projekterne har haft de foreslåede effekter. Ser vi alene på dem, der er meget enige i, at projektet har haft den angivne effekt, så er spredningen større (fra 2-6 ud af 10), men rangordningen er den samme. Flest er enige i, at projekterne har haft den effekt, at deltagerne er begyndt at værdsætte kulturel

mangfoldighed, er blevet mere selvsikre, og er blevet bedre til at kende deres styrker og svagheder. En tilsvarende andel tilkendegiver, at effekten har været, at deltagerne agter at udvikle fælles aktiviteter eller projekter. Ligeledes tilkendegiver en tilsvarende del, at effekten har været, at deltagerne vil søge yderligere uddannelse.

Færre har observeret, at effekten skulle være, at deltagerne agter at tage til udlandet for at studere eller arbejde, eller at de skulle føle sig mere europæiske. Endnu færre er enige i, at projekterne har animeret deltagerne til at bidrage til den ungdomspolitiske udvikling. Færrest mener, at der har været en effekt på deltagernes fremtidige beskæftigelse i form af, at de har fået en bedre forestilling om karriereønsker og mål, eller at de har fået øgede jobmuligheder.

Projektlederne har ligeledes vurderet, hvilket udbytte deltager har fået i form af forbedrede personlige kompetencer. Tabel 43 viser, at otte ud af ti projektledere er meget enige i, at deltagerne har forbedret deres kompetencer i at samarbejde i et team og i at kommunikere med mennesker, der taler et andet sprog. Næsten alle er enige i, men kun 6 ud af ti er meget enige i, at deltagerne har fået større forståelse for mennesker med anden kulturel baggrund, og at de er blevet bedre til at have det sjovere med læring. Kun tre ud af ti er meget enige i, at deltagerne er blevet bedre til at identificere mulighederne i deres fremtidige personlige eller professionelle udvikling, samt at de er blevet bedre til at diskutere politiske emner på en seriøs måde. Kun på et område er projektlederne ikke helt enige i, at der er sket en kompetenceudvikling, idet en fjerdedel er uenig i, at deltagerne er blevet bedre til at producere medieindhold på egen hånd.

Tabel 43. Projektudbytte i form af forbedrede personlige kompetencer [q9PPKC]

Deltagerkompetenceudvikling:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	I alt	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	I alt
	Antal						%					
Kommunikere med mennesker, der taler et andet sprog			7	33	2	42			16,7%	78,6%	4,8%	100%
Samarbejde i et team			6	35	1	42			14,3%	83,3%	2,4%	100%
Producere medieindhold på egen hånd	2	8	14	11	7	42	4,8%	19,0%	33,3%	26,2%	16,7%	100%
Identificere personlig eller professionel udvikling		2	21	13	6	42		4,8%	50,0%	31,0%	14,3%	100%
Have det sjovere med læring			15	23	4	42			35,7%	54,8%	9,5%	100%
Diskutere politiske emner på en seriøs måde	1	2	19	12	8	42	2,4%	4,8%	45,2%	28,6%	19,0%	100%
Større forståelse for mennesker med anden kulturel baggrund			13	25	4	42			31,0%	59,5%	9,5%	100%

Ser vi derefter på projektledernes egen personlige, læringsmæssige og organisatoriske kompetenceudvikling, så viser tabel 44 denne målt i forhold til 11 emner. Bortset fra evnen til at udtrykke sig kreativt og til at producere medieindhold, så er 9-10 ud af 10 enige i, at de har forbedret deres kompetencer i forhold til de angivne emner. Ser vi kun på hvilke emner projektlederne er meget enige i, at der er sket en kompetenceudvikling, er billedet mere nuanceret. Her topper evnen til at være sammen med mennesker med en anden kulturel baggrund, som seks ud af ti har fået en forbedret evne til.

Tabel 44. Projektlederens eget udbytte med hensyn til personlig, læringsmæssig og organisatorisk kompetenceudvikling [q10aPLKC1+2]

Egen kompetenceudvikling:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt
	Antal					%				
Sige min mening overbevisende i en diskussion		1	34	7	42		2,4%	81,0%	16,7%	100%
Kommunikere med mennesker, som taler et andet sprog			20	22	42			47,6%	52,4%	100%
Producere medieindhold	3	8	24	6	41	7,3%	19,5%	58,5%	14,6%	100%
Udvikle og gennemføre en idé i praksis			28	14	42			66,7%	33,3%	100%
Finde fælles løsninger, når synspunkterne er forskellige			22	20	42			52,4%	47,6%	100%
Opnå resultater til gavn for fælleskabet eller samfundet		1	22	19	42		2,4%	52,4%	45,2%	100%
Tænke logisk og drage konklusioner		4	27	11	42		9,5%	64,3%	26,2%	100%
Personlig og professionel udvikling		5	21	16	42		11,9%	50,0%	38,1%	100%
Selvstændigt planlægge og gennemføre egen læring		4	24	14	42		9,5%	57,1%	33,3%	100%
Udtrykke mig kreativt og kunstnerisk	1	6	23	11	41	2,4%	14,6%	56,1%	26,8%	100%
Være sammen med mennesker med anden kulturel baggrund			17	25	42			40,5%	59,5%	100%

Dernæst følger evnen til at kommunikere med mennesker, som taler et andet sprog og til, samt at finde fælles løsninger, når synspunkterne er forskellige. Evnen til at opnå resultater til gavn for fælleskabet, og forbedring af den personlige og professionelle udvikling, er også blandt de områder, som 4-5 ud af ti er meget enige i, at de har forbedret deres kompetencer i forhold til.

Forbedret planlægningsevne i forhold til at udvikle og gennemføre en idé i praksis, samt til selvstændigt at planlægge og gennemføre egen læring, fremhæves af færre. Endnu færre er meget enige i, at de er blevet bedre til at tænke logisk og drage konklusioner, samt til at sige deres mening overbevisende i en diskussion. Forklaringen skal ikke nødvendigvis findes i projektførelsen; den kan skyldes, at projektlederne allerede finder, at de er i god besiddelse af disse kompetencer.

Projektlederne er ligeledes blevet spurgt, om projektet har påvirket deres samfundsopfattelse og samfundsengagement. Tabel 45 viser, at bortset fra et par stykker, der siger, at projektet har gjort dem mindre europæiske og mindre villige til at deltage i den demokratiske proces, så tilkendegiver mellem en tredjedel og to tredjedele, at de har fået påvirket deres samfundssyn og samfundsengagement i en positiv retning som følge af det gennemførte projekt.

Flest tilkendegiver, at der er sket en påvirkning i forhold til emnerne at værdsætte kulturel mangfoldighed, at støtte aktivt inklusion af mennesker med færre muligheder, samt at ville bidrage til udviklingen af ungdomspolitik. Færre, dvs. knap halvdelen, tilkendegiver, at der er foregået en påvirkning i forhold til at deltage i civilsamfundet og at blive mere engageret i at bekæmpe diskrimination. Færrest tilkendegiver at være

blevet påvirket i forhold til at holde sig informeret om aktuelle EU-spørgsmål, til at føle sig som europæer, eller til at deltage i det demokratiske liv.

Tabel 45. Projektlederens egen vurdering af påvirkning af samfundssyn og -engagement [q11EFFcit]

Projektvirkning:	før projektet			I alt	før projektet			I alt
	mindre end	det samme som	mere end		mindre end	det samme som	mere end	
	Antal			%				
Holder mig informeret om aktuelle EU-spørgsmål		26	16	42		61,9%	38,1%	100%
Deltager i civilsamfundet		23	19	42		54,8%	45,2%	100%
Støtter aktivt inklusionen af mennesker med færre muligheder		17	24	41		41,5%	58,5%	100%
Deltager i det demokratiske liv	1	27	14	42	2,4%	64,3%	33,3%	100%
Værdsetter kulturel mangfoldighed		15	26	41		36,6%	63,4%	100%
Vil bidrage til udviklingen af ungdomspolitik		20	22	42		47,6%	52,4%	100%
Føler mig som europæer	2	24	16	42	4,8%	57,1%	38,1%	100%
Engageret i at bekæmpe diskrimination		23	19	42		54,8%	45,2%	100%

Tabel 46 viser projektledernes personlige lærings- og karrieremæssige udbytte af projektet. På det personlige plan har projektdeltagelsen givet projektlederne et udbytte på forskellige parametre, der relaterer sig til fremtidig personlig læring og karriereudvikling. Ni ud af ti erklærer sig enige i, at et udbytte af projektet har været, at de specifikt har til hensigt at forbedre deres fremmedsprogsfærdigheder, men mere generelt er blevet opmærksom på deres egen kompetenceudvikling, tillige med at de har fået blik for deres stærke og svage sider.

Syv til otte ud af ti har gennem projektet fået øget indsigt i deres erhvervs- og uddannelsesmæssige muligheder og behov. De ser deres chancer for at få arbejde som forøgede, de har fået bedre forståelse af deres karrieremuligheder, en bedre forestilling om deres karrieremæssige ønsker og mål, samt en bedre idé om deres uddannelsesmæssige planer.

Endelig erklærer hhv. otte og seks ud af ti, at de er blevet bedre til at klare sig på egen hånd i andre lande, og at de overvejer at ville tage til udlandet for enten at bo, læse eller arbejde.

Tabel 46. Personligt lærings- og karrieremæssigt udbytte af projektet [q12EFFedu]

Projektudbytte	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt
	Antal					%				
Bedre til at klare mig på egen hånd i andre lande	1	6	19	16	42	2,4%	14,3%	45,2%	38,1%	100%
Vil tage til udlandet for enten at bo, læse eller arbejde	3	12	18	8	41	7,3%	29,3%	43,9%	19,5%	100%
Bedre idé om uddannelsesmæssige planer	4	8	23	6	41	9,8%	19,5%	56,1%	14,6%	100%
Bedre idé om karrieremæssige ønsker og mål	5	6	18	13	42	11,9%	14,3%	42,9%	31,0%	100%
Bedre forståelse af karrieremuligheder	4	6	23	9	42	9,5%	14,3%	54,8%	21,4%	100%
Opmærksom på egen kompetenceudvikling	2	3	20	17	42	4,8%	7,1%	47,6%	40,5%	100%
Kender mine stærke og svage sider bedre	2	3	20	17	42	4,8%	7,1%	47,6%	40,5%	100%
Har til hensigt at forbedre mine fremmedsprogssfærdigheder	1	3	14	24	42	2,4%	7,1%	33,3%	57,1%	100%
Øget chancer for at få arbejde	4	5	18	15	42	9,5%	11,9%	42,9%	35,7%	100%

Tabel 47 viser projektledernes vurdering af eget udbytte af projektet i forhold til deres arbejde inden for ungdomsområdet. På 21 felter, der omfatter både deltagerens læring og forhold vedrørende projektudvikling og gennemførelse, er projektlederne blevet spurgt om deres udbytte af projektet.

De fleste er meget enige i, at de har etableret kontakt til medarbejdere og ledere i andre lande med henblik på at udvikle et projekt, og at de er blevet bedre til at arbejde i en international gruppe. Endvidere er de fleste meget enige i, at de har lært noget, som de vil bruge i arbejdet med unge mennesker, og at de er blevet bedre til at vælge eller til at udvikle passende metoder i arbejdet med unge.

Alle er enige i, at de er blevet bedre til at tilrettelægge aktiviteter i forhold til de unges interesser og læringsbehov, og at de har lært, hvordan de bedre kan udvikle og gennemføre et internationalt ungdomsprojekt, herunder hvordan de kan involvere de unge i forberedelsen og implementeringen af projektet. Alle er også enige i at de er blevet bedre til at håndtere uventede situationer.

Ser vi omvendt på det som de fleste er uenige i (strækkende sig fra en fjerdedel til en tiendedel), så er det, at de er blevet bedre i stand til at skaffe økonomisk tilskud til aktiviteter, at de har fået et øget kendskab til ungdomspolitik på europæisk niveau, at de vil udvikle kompetencer gennem relevante uddannelses- og træningsaktiviteter, at de har dannet partnerskaber og netværk, som kan åbne for nye samarbejdsmuligheder, samt at de har fået bedre forståelse for, hvordan de kan være med til at udvikle en ungdomspolitik.

Tabel 47. Projektudbytte i forhold til arbejdet på ungdomsområdet [q13aYWC1]

Projektudbytte:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	I alt	Antal
	%					
forstår bedre ideen bag ikke-formel læring	2,4%	4,9%	48,8%	43,9%	100%	41
bedre forståelse af forbindelsen mellem formel, ikke-formel og uformel læring		4,9%	51,2%	43,9%	100%	41
lært hvordan ikke-formel læring i arbejdet med unge fremmes		4,9%	53,7%	41,5%	100%	41
lært bedre at håndtere uventede situationer i uddannelsesaktiviteter		2,4%	46,3%	51,2%	100%	41
lært hvordan bedre at udvikle og gennemføre et internationalt ungdomsprojekt		2,4%	43,9%	53,7%	100%	41
har etableret kontakt til medarbejdere og ledere i andre lande mhp. at udvikle et projekt		7,3%	19,5%	73,2%	100%	41
har lært noget, som jeg vil bruge i arbejdet med unge mennesker			34,1%	65,9%	100%	41
har lært bedre at involvere unge forberedelsen og implementering et projekt		2,4%	41,5%	56,1%	100%	41
dannet partnerskaber og netværk, som kan åbne nye samarbejds-muligheder		14,6%	36,6%	48,8%	100%	41
overvejer at inkludere en international dimension i mit arbejde		7,3%	43,9%	48,8%	100%	41
bedre i stand til at skaffe økonomisk tilskud til aktiviteter		24,4%	46,3%	29,3%	100%	41
bedre forudsætninger for at sikre kvaliteten af mine ungdomsprojekter		4,9%	53,7%	41,5%	100%	41
øget kendskab til ungdomspolitik på europæisk niveau	2,5%	17,5%	55%	25%	100%	40
bedre forståelse for , hvordan jeg kan være med til at udvikle ungdomspolitik	2,4%	9,8%	63,4%	24,4%	100%	41
har allerede brugt viden og kompetencer tilegnet under projektet		2,4%	48,8%	48,8%	100%	41
forbedret evne til at vurdere læringsudbytte og udvikle kompetencer		5%	62,5%	32,5%	100%	40
bedre til at tilrettelægge aktivitet eller projekt ift. unges interesser og læringsbehov			60%	40%	100%	40
vil udvikle kompetencer gennem relevante uddannelses- og træningsaktiviteter	2,5%	15%	35%	47,5%	100%	40
bedre til at arbejde i en international gruppe		5%	40%	55%	100%	40
bedre til at håndtere uklarheder og konflikter i arbejdet med unge		7,5%	42,5%	50%	100%	40
bedre til at vælge eller udvikle passende metoder arbejdet med unge		10%	32,5%	57,5%	100%	40

Tabel 48 handler om projektets afledte virkninger. Igennem undersøgelse er det også ønsket belyst, hvorledes projektlederne vurderer, at det gennemførte projekt har påvirket den egen organisation, gruppe eller institution, som de arbejder for. Tabellen viser, at de fleste, dvs. mere end otte ud af 10, er enige i, at projektdeltagelsen har påvirket projektlederens organisation ved at give flere kompetencer i at udbyde ikke-formelle læringsaktiviteter, i at skabe bedre forståelse for kulturel mangfoldighed, og ved at skabe flere kontakter og partnerskaber i andre lande. Desuden har projektet medført, at flere unge deltager i organisationen. Derudover har det ført til øget vidensdeling og implementering af god praksis, samt til en styrket tilknytning til og samarbejde med lokale netværk.

Tabel 48. Projektets påvirkning af den organisation, gruppe eller institution, som projektlederen arbejder for [q14EFForg]

Virkning på organisation:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke		
	%	%	%	%	%	%	Antal
Flere kontakter og partnerskaber med andre lande	5,1%	5,1%	30,8%	56,4%	2,6%	100%	39
Flere internationale projekter	2,6%	5,1%	35,9%	46,2%	10,3%	100%	39
Øget deltagelse i europæiske netværk	5,1%	5,1%	38,5%	43,6%	7,7%	100%	39
Flere unges deltagelse i organisationen	5,1%	7,7%	38,5%	46,2%	2,6%	100%	39
Bedre forståelse for kulturel mangfoldighed	2,6%	5,1%	35,9%	53,8%	2,6%	100%	39
Øget indsats inklusion af unge med færre muligheder	2,6%	7,7%	35,9%	43,6%	10,3%	100%	39
Større engagement i europæiske spørgsmål	2,6%	5,3%	36,8%	47,4%	7,9%	100%	38
Flere kompetencer i at udbyde ikke-formelle læringsaktiviteter	2,6%	-	51,3%	43,6%	2,6%	100%	39
Forbedrede metoder til anerkendelse af de unges kompetencer	2,6%	5,1%	46,2%	30,8%	15,4%	100%	39
Øget anvendelse af åbne uddannelsesressourcer (OER)	2,6%	17,9%	41%	23,1%	15,4%	100%	39
Øgede projektledelseskompetencer	2,6%	10,3%	33,3%	43,6%	10,3%	100%	39
Øget vidensdeling og implementering af god praksis	2,6%	2,6%	46,2%	38,5%	10,3%	100%	39
Styrket tilknytning og samarbejde med lokale netværk	5,1%	7,7%	35,9%	48,7%	2,6%	100%	39

Yderligere finder vi, at omkring otte ud af ti er enige i, at projektet har skabt større engagement i europæiske spørgsmål, samt at det har givet organisationen mulighed for flere internationale projekter og øget deltagelse i europæiske netværk, tilligemed at det har skabt en øget indsats for inklusion af unge med færre muligheder i organisationen.

Kun på enkelte punkter adskiller projektledernes vurdering sig ved lav enighed. Det drejer om projektdeltagelsen betydning for en øget anvendelse af åbne uddannelsesressourcer (OER) i organisationen. Der er ligeledes lavere enighed i at projektet har haft betydning i organisationen ved at forbedre metoderne til anerkendelse af de unges kompetencer, eller øge projektledelseskompetencer.

Endelig, som det ses i tabel 49, vedrører en gruppe spørgsmål projektets effekt på det lokalsamfund, hvor det blev gennemført. Svarene på dette spørgsmål viser, at mange er uafklarede eller ude af stand til at svare, idet andelen, der svarer ved ikke, ligger på mellem 15% og godt 40%. Den laveste enighed kom til udtryk i forhold til de to påstande, at projektet gjorde, at lokalsamfundene blev mere bevidste om unges bekymringer og interesser, og at de blev mere involverede i inklusionen af unge med færre muligheder. Her var andelen af enige hhv. seks og fem ud af ti.

Ved de øvrige påstande var andelen af enige på syv ud af ti. Disse påstande var, at projektet skabte en aktiv involvering af lokalsamfundet, og at det fik en positiv modtagelse af lokalsamfundet, samt at der blev skabt synergi mellem forskellige interessenter. Desuden var der samme enighed i påstanden om, at lokalsamfundet modtog den europæiske og den interkulturelle dimension med interesse, og i at det havde interesse for og ville støtte lignende projekter i fremtiden.

Tabel 49. Projektets effekt på det lokalsamfund, hvor det blev gennemført [q15EFFcomm]

Effekt på lokalsamfund:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke		Antal
	%						
Lokalsamfundet var aktivt involveret	5%	10%	47,5%	22,5%	15%	100%	40
Positiv modtagelse i lokalsamfundet		5%	40%	35%	20%	100%	40
Mere bevidst om unges bekymringer og interesser		5%	47,5%	15%	32,5%	100%	40
Interkulturelle dimension værdsat af lokalsamfundet		5%	37,5%	32,5%	25%	100%	40
Mere involveret i inklusionen af unge med færre muligheder		5%	37,5%	15%	42,5%	100%	40
Den europæiske dimension modtaget med interesse		2,5%	45%	27,5%	25%	100%	40
Interesse for lignende projekter i fremtiden		7,5%	25%	47,5%	20%	100%	40
Udtrykt vilje til at støtte lignende aktiviteter i fremtiden		7,5%	35%	32,5%	25%	100%	40
Projektet har skabt synergier mellem forskellige interesser		7,5%	40%	27,5%	25%	100%	40

6.2. Unge med særlige behov

Som vist i tabel 50, så har knap halvdelen af de medvirkende projektledere haft unge med færre muligheder eller med særlige behov som deltagere i deres projekt. Derimod er der kun en sjettedel, der oplyser, at ungdomsmedarbejdere, ungdomsledere og andre fagfolk, der arbejder med unge med færre muligheder eller særlige behov, har deltaget i projektet.

Tabel 50. Deltagelse af unge med færre muligheder eller med særlige behov i projektet [q27PPYPFO]

	Ubesvaret	Ja	Nej	Ved ikke	I alt	Antal
	%					
Unge med færre muligheder eller særlige behov har deltaget i projektet	28,6%	45,2%	14,3%	11,9%	100%	42
Ungdomsmedarbejdere, ungdomsledere og andre fagfolk, der arbejder med unge med færre muligheder eller særlige behov har deltaget i projektet	78,6%	16,7%	4,8%		100%	42

Projektlederne oplyser, som det fremgår af tabel 51, at det er meget forskelligartede problemer, som de unge står over for. Disse problemer er primært økonomisk eller geografisk marginalisering. Det skaber barrierer, der forhindrer de unge i at have adgang til uddannelse, mobilitet eller arbejde, men også barrierer i forhold til at deltage i samfundet og i politik. Andre betydningsfulde problemer er den unges egen mangelfulde ungdomsuddannelse, at den unge tilhøre en kulturel, etnisk eller religiøs minoritet, samt at der er dårlige sociale forhold i familien, eller at den unge lever i dårlige sociale omgivelser.

Andre problematiske forhold, såsom diskrimination og seksuel orientering, helbred og handicap, samt kriminalitet, nævnes derimod ikke hyppigt.

Tabel 51. Barrierer, der forhindrede de unge i at have adgang til uddannelse, mobilitet, arbejde eller deltagelse i samfundet og politik [q27aPPOBSType]

	%		%
Helbredsproblemer	4,8%	Tilhører en gruppe, som bliver diskrimineret	7,1%
Lavt uddannelsesniveau	14,3%	Deres sociale baggrund	14,3%
Bor i et udkantsområde	21,4%	Deres køn	-
Bor i en dårligt stillede (forstads) by	11,9%	Deres seksuelle orientering	2,4%
Pengemangel	26,2%	Familieforbindelser og / eller forpligtelser over for familien	2,4%
Tilhører en gruppe med færre muligheder	14,3%	Bor i et konfliktramt eller postkonfliktramt område	11,9%
Har problemer med sprog i deres hjemland	7,1%	Tilhører en kulturel, etnisk eller religiøs minoritet	16,7%
Arbejdsløshed i familien	11,9%	Tidligere straffet eller har været i forvaring	2,4%
Har et eller flere handicap	4,8%	Andre hindringer	7,1%
		Total	42

6.3. Youthpass

Halvdelen af de medvirkende projektledere oplyser, at Youthpass certifikatet blev anvendt i deres projekt (jf. tabel 52). Andelen af ubesvarede og ved ikke svar indikerer dog, at der hersker nogen uklarhed omkring problematikken.

Blandt dem, der har svaret bekræftende, er der stor enighed om de uddybende aspekter omkring Youthpass, som de blev bedt om at forholde sig til.

Tabel 52. Spørgsmål vedrørende Youthpass [q29PJYP1+2]

Youthpass blev anvendt i projektet	Ubesvaret	Ja	Nej	Ved ikke	I alt	
	7,1%	50%	16,7%	26,2%	100%	
						42
Uddybende omkring Youthpass	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	I alt	Antal
	%					
Har modtaget alle nødvendige oplysninger om Youthpass	4,8%	38,1%	52,4%	4,8%	100%	21
Oplysningerne om Youthpass var klare og forståelige	4,8%	38,1%	47,6%	9,5%	100%	21
Deltagerne blev informeret i detaljer om Youthpass	4,8%	42,9%	47,6%	4,8%	100%	21
Youthpass blev integreret i hele projektet og dets metoder	9,5%	38,1%	42,9%	9,5%	100%	21
Deltagerne ønskede at modtage et Youthpass	4,8%	33,3%	52,4%	9,5%	100%	21
Deltagerne fik et Youthpass	9,5%	23,8%	61,9%	4,8%	100%	21

6.4. Information, kommunikation og administration

Tabel 53 viser, at projektledernes kilde til information om Erasmus+: Ungdom programmet primært er deres egen organisation, deres personlige netværk og det nationale kontor. Det er ikke muligt at afgøre i hvilket omfang sidstnævnte også er organisationens og netværkets informationskilde. Andre kilder nævnes kun af et fåtal.

Tabel 53. Kilder til kendskab til projektet [q20INFO]

Kilder til info om E+ Ungdom:		
	%	Antal
uformel gruppe af unge	14,3%	6
ungdomsorganisation eller forening	45,2%	19
Ungdomsklub	4,8%	2
anden type organisation eller forening	9,5%	4
venner eller bekendte	28,6%	12
skole, gymnasium eller videregående uddannelsesinstitution	4,8%	2
Arbejdet	11,9%	5
aviser, blade, radio, TV, Internet	-	-
informationer fra et nationalt kontor	23,8%	10
information fra et regionalt kontor under det nationale kontor	7,1%	3
information fra Europa-Kommissionen eller hjemmeside	4,8%	2
Eurodesk-netværket	-	-
andre kilder (Europe Direct netværk)	2,4%	1
andre kilder (через партнеров из стран ЕС)	2,4%	1
Total	100%	42

Information fra det nationale kontor kommer primært gennem mail eller brev. Kun knapt en tredjedel nævner de øvrige informationsmuligheder, der er nævnt i spørgeskemaet (jf. tabel 54).

Tabel 54. Kilder til information fra det nationale kontor

Kilde	%	Antal
... mail eller brev	71,4%	30
... trykt informationsmateriale.	9,5%	4
... sociale netværk/medier (f.eks. Facebook, twitter etc.).	4,8%	2
... internettet/hjemmeside.	4,8%	2
... et informationsmøde.	4,8%	2
... et personligt møde på det nationale kontor	4,8%	2
Total	100%	42

Med hensyn til projektets finansiering, jf. tabel 55, angiver projektlederne for en tredjedels vedkommende, at de har søgt og modtaget tilskud fra det nationale kontor i deres hjemland, mens en anden tredjedel siger, at de ikke har søgt og modtaget tilskud. Resten har enten ikke svaret eller svaret ved ikke.

Tabel 55. Hjemlandets nationale kontor og projekttilskud [q16PJAPPL]

Ansøgt og modtaget tilskud fra hjemlandets nationale kontor	%	Antal
Ja	31%	13
Nej	35,7%	15
Ved ikke	23,8%	10
Ubesvaret	9,5%	4
I alt	100%	42

I forhold til de 13 (jf. tabel 56), der har ansøgt og modtaget tilskud fra hjemlandets nationale kontor, er ansøgningsproceduren og projektadministrationen omfattende belyst gennem 11 delpunkter. Der er meget få, der er uenige i de formulerede påstande omkring procedurerne, og uenighed er kun udtrykt i forhold til fem punkter.

Det flest er uenige i, er, at onlinesystemet til afrapportering er nemt at bruge. De øvrige emner i rækkefølge efter andelen af uenige er, at det samlede tilskudssystem var passende, at onlinesystemet til udstedelse af Youthpass var let at bruge, at ansøgningsadministrationen og afrapporteringen var let, samt at regler og beregningsmetoder var passende.

Tabel 56. Ansøgningsprocedure og administrativ ledelse af projektet [q16aPJMAN].

Q16A-1. Ansøgning og administration:	Meget uenig	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke	I alt	I alt
	%	%	%	%	%	%	Antal
let at indhente de nødvendige oplysninger for at ansøge			30,8%	53,8%	15,4%	100%	13
krævede oplysninger var lette at forstå			38,5%	46,2%	15,4%	100%	13
let at opfylde kriterierne for tilskud			46,2%	30,8%	23,1%	100%	13
ansøgningsprocessen var enkel			38,5%	46,2%	15,4%	100%	13
administrationen af tilskuddet var enkel			46,2%	38,5%	15,4%	100%	13
regler og beregningsmetoder var passende		7,7%	46,2%	30,8%	15,4%	100%	13
afrapporteringen var let		7,7%	46,2%	30,8%	15,4%	100%	13
onlinesystemerne til afrapportering er nemme at bruge	7,7%	15,4%	23,1%	38,5%	15,4%	100%	13
onlinesystemet til udstedelse af Youthpass var let at bruge		15,4%	15,4%	46,2%	23,1%	100%	13
det samlede tilskudssystem var passende		16,7%	41,7%	25%	16,7%	100%	12
Sammenlignet med andre programmer var administrationen af ansøgningen let		7,7%	38,5%	38,5%	15,4%	100%	13

Svarene på spørgsmålene til projektforberedelse og projektudvikling viser (jf. tabel 57), at projektlederne mener, at projektet var godt forberedt, og at forberedende møder var af afgørende betydning. Ligeledes var tidligere samarbejds erfaringer af betydning. Derimod spillede brug af online tjenester til at finde projektpartnere kun en rolle for en mindre del.

Tabel 57. Udvikling og forberedelse af projektet [q16bPJPREP1+2]

Projektforberedelse:	Ikke sandt	Sandt	Ved ikke	I alt	I alt
	%	%	%	%	Antal
Har allerede samarbejdet med én eller flere partnere i projektet	5,1%	87,2%	7,7%	100%	39
Projektpartnere fundet via onlinetjenester	53,8%	25,6%	20,5%	100%	39
Projektet var godt forberedt		97,4%	2,6%	100%	39
Haft forberedende møder med andre projektpartnere	17,9%	69,2%	12,8%	100%	39
Skype-møder eller lignende blev anvendt	15,4%	74,4%	10,3%	100%	39
Har selv deltaget i mindst ét forberedende møde	19,2%	80,8%		100%	26
Forberedende møde(r) var af afgørende betydning	3,8%	96,2%		100%	26

Tabel 58 viser svar på en række spørgsmål om projektets gennemførelse. Implementeringen af projektet er undersøgt gennem stillingtagen til ni påstande. Da der stort set hverken er nogen, der udtrykker uenighed med påstandene, eller som svarer ved ikke, så ligger den eneste graduering af svarene i forskellen mellem dem, der svarer enig, og dem, der svarer meget enig. Syv ud af ti er meget enige i, at der var gensidig respekt og godt samarbejde i projektet, og at den overordnede projektledelse var hensigtsmæssig og tilfredsstillende. Seks ud af ti er meget enige i, at den pædagogiske linje var af høj kvalitet. Halvdelen er meget enig i, at der har været et godt samarbejde under forberedelsen og gennemførelsen af projektet, at arbejdsbyrden var rimelig, resultaterne og effekten er holdbare, og at resultaterne er blevet videreformidlet i passende omfang. Færrest, dvs. fire ud af 10, var meget enige i, at projektet blev udviklet i et samarbejde mellem alle partnerne.

Tabel 58. Projektets gennemførelse [q16dPJIMPL]

	Uenig	Enig	Meget enig	Ved ikke / ikke relevant	I alt	Antal
	%	%	%	%	%	
Projektet blev udviklet i et samarbejde mellem alle partnerne	2,6%	51,3%	43,6%	2,6%	100%	39
Under forberedelsen fungerede samarbejdet mellem partnerne godt		43,6%	53,8%	2,6%	100%	39
Under gennemførelsen af projektet, fungerede samarbejdet mellem partnerne godt		43,6%	53,8%	2,6%	100%	39
Forholdet mellem projektlederne og medlemmerne var præget af gensidig respekt og godt samarbejde		28,2%	71,8%		100%	39
Den pædagogiske linje i gennemførelsen af projektet var af høj kvalitet	2,6%	35,9%	61,5%		100%	39
Arbejdsbyrden i forbindelse med gennemførelsen af projektet var rimelig	2,6%	41%	53,8%	2,6%	100%	39
Resultaterne og effekten af projektet er holdbare		48,7%	51,3%		100%	39
Resultaterne blev videreformidlet i passende omfang		53,8%	46,2%		100%	39
Den overordnede projektledelse var hensigtsmæssig og tilfredsstillende		35,9%	64,1%		100%	39

6.5. Profiler af deltagere og projektledere / teammedlemmer

Modsat blandt projektdeltagerne er der blandt de deltagende projektledere en tilnærmelsesvis lige kønsfordeling, jf. tabel 59.

Tabel 59. Svarpersonernes køn [q1GEND] og alder [q2AGE]

	Antal	%	Alder	Antal	%
Kvinde	20	47,6	< 30 år	13	31,0%
Mand	22	52,4	30-39 år	14	33,3%
			40 år og derover	14	33,3%
			Ubesvaret	1	2,4%
I alt	42	100,0	I alt	42	100%

Aldersmæssigt er de deltagende projektledere ligeligt fordelt i de tre aldersgrupper, under 30 år, 30-39 år, og 40 år eller ældre.

Aldersfordelingen inden for de to køn er ikke statistisk forskellig, jf. tabel 60.

Tabel 60. Køn og alder

Alder	Køn		Total	Køn		Total
	Kvinde	Mand		Kvinde	Mand	
< 30 år	6	7	13	31,6%	31,8%	31,7%
30-39 år	7	7	14	36,8%	31,8%	34,1%
40 år og derover	6	8	14	31,6%	36,4%	34,1%
Total	19	22	41	100%	100%	100%

De deltagende projektledere repræsenterer projekter, der er gennemført i 16 forskellige lande, hvor 16 projektledere har deltaget i Danmark, 16 i det øvrige EU og 10 i projekter uden for EU (jf. tabel 61).

Tabel 61. Opholdsland under projektet

	Antal	%		Antal	%
Armenien	3	7,1	Italien	1	2,4
Belgien	1	2,4	Polen	2	4,8
Danmark	16	38,1	Rumænien	2	4,8
Estland	1	2,4	Rusland	2	4,8
Frankrig	4	9,5	Sverige	1	2,4
Georgien	2	4,8	Tyrkiet	3	7,1
Grækenland	1	2,4	Tyskland	1	2,4
Holland	1	2,4	Ungarn	1	2,4
			Total	42	100,0

Antallet af lande, der har deltaget i projekterne ligger i intervallet fra 2 til 15. (Dertil kommer en enkelt, der angiver tallet 70, hvilket må antages at være en fejlskrivning). Det hyppigst forekommende antal er 4 lande og medianværdien er 5 lande.

Som vist i tabel 62, taler projektlederne 16 forskellige sprog som modersmål. Derforuden er der 4 personer, som taler et andet sprog end dem, det muligt at vælge i spørgeskemaet. Godt en tredjedel har dansk som modersmål. De øvrige sprog tales af mellem 1 og 3 af svarpersonerne.

Tabel 62. Projektleders modersmål

Sprog	Antal	%		Antal	%
Armensk	1	2,4	Ungarsk	1	2,4
Catalansk	1	2,4	Litauisk	2	4,8
Dansk	15	35,7	Polisk	1	2,4
Hollandsk	2	4,8	Rumænsk	2	4,8
Engelsk	3	7,1	Russisk	2	4,8
Estisk	1	2,4	Spansk	1	2,4
Fransk	1	2,4	Kurdisk	1	2,4
Græsk	1	2,4	Andet	1	2,4
Hebræisk	3	7,1	Ubesvaret	3	7,1
			I alt	42	100,0

Tabel 63 viser, at hovedparten af de repræsenterede projekter (syv ud af 10) falder inden for Key Action 1, ungdomsudveksling. Næststørste gruppe (to ud af ti) vedrører en anden aktivitet inden for Key Action 1, ungdomsmedarbejderes mobilitet eller en såkaldt TCA-aktivitet. De tre sidste projekter vedrører hhv. volontørtjenesten og den strukturerede dialog.

Tabel 63. Projekttype [q3PJTYP]

	Antal	%
... et projekt med unge, f.eks. udveksling af grupper af unge (Key Action 1 – Ungdomsudveksling).	30	71,4%
... et EVS-projekt (volontørtjenesten) (Key Action 1- EVS).	2	4,8%
... en struktureret dialog mellem unge og beslutningstagere på ungdomsområdet (Key Action 3 - 'Structured Dialogue').	1	2,4%
... et projekt for/med ungdomsmedarbejdere og/eller ungdomsledere (Key Action 1 – ungdomsmedarbejderes mobilitet eller en TCA-aktivitet)	9	21,4%
Total	42	100,0%

Tabel 64 viser, at godt halvdelen af de medvirkende projektledere tidligere har deltaget som projektleder eller projektgruppemedlem i et EU støttet projekt. Fire ud af 10 har også tidligere været deltager i et EU støttet projekt. Kun hver syvende siger, at det er deres første erfaring med at deltage i et EU støttet projekt. Der er kun en sjettedel, der tidligere både har deltaget som projektleder og som almindelig projektdeltager.

Tabel 64. Deltagelse tidligere i et lignende projekt, som det spørgeskemaet drejer sig om [q21YIAEXP1]

	%	Antal
Tidligere deltaget som projektleder eller projektgruppemedlem i EU støttet projekt	54,8%	23
Tidligere deltaget som deltager i EU støttet projekt	40,5%	17
Ikke tidligere deltaget i EU støttet projekt	14,3%	6
Total	100%	42

Projektlederne har ligeledes oplyst hvor mange gange de tidligere har deltaget. Ses der bort fra en, der har skrevet 70 gange, så ligger spændvidden mellem 1 og 16 gange, og medianværdien er 5 gange.

Tabel 65 viser den ansættelsesmæssige tilknytning, som projektlederne havde til projektet. Kun en mindre del af projektlederne deltog i projektet som led i en beskæftigelse. En femtedel deltog i projektet som led i deres permanente fuldtidsjob, og en tiendedel deltog som led i et permanent deltidsjob. Knap halvdelen deltog som frivillige, ulønnede medarbejdere. Den resterende del, hver en tyvendedel, deltog som hhv. midlertidig fuldtids- eller deltidsansat på projektet, som lønnet freelancer eller som praktikant.

Tabel 65. Egen involvering i projektet [q17EMPLPJ]

	%	Antal
... på frivillig, ulønnet basis.	47,2%	17
... som midlertidig fuldtidsansat (jeg var kun ansat på projektet).	5,6%	2
... som permanent fuldtidsansat (jeg var ansat af min organisation både før og efter projektet).	19,4%	7
... som midlertidig deltidsansat (jeg var kun ansat på projektet).	5,6%	2
... som permanent deltidsansat (jeg var ansat af min organisation både før og efter projektet).	11,1%	4
... som freelancer (jeg arbejdede som freelancer på projektet).	5,6%	2
... som praktikant/i et praktikophold.	5,6%	2
Total	100,0%	36

Halvdelen af projektlederne havde både pædagogiske og organisatoriske opgaver i projektet. En tredjedel havde hovedsagelig pædagogiske opgaver, mens den sidste sjettedel primært løste organisatoriske opgaver (jf. tabel 66).

Tabel 66. Egen rolle i projektet [q18ROLEPJ]

Projektrolle:	%	Antal
... hovedsagelig pædagogisk (socialpædagogisk).	36,1%	13
... primært organisatorisk.	16,7%	6
... både pædagogisk og organisatorisk.	47,2%	17
	100%	36

Tabel 67 viser, at stort set alle de medvirkende projektledere deltog i hele projektet. Tabellen viser, at i de undersøgte projekter, er det kun et par svarpersoner, der ikke har deltaget i hele projektet.

Tabel 67. Omfang af direkte involvering i projektets aktiviteter [q19PRESPJ]

Involveringsomfang:	%	Antal
... fuldtids eller hovedparten af tiden.	92,3%	36
... I mere end halvdelen af projektet.	5,1%	2
... I mindre end halvdelen af projektet.	2,6%	1
	100%	39

Tabel 68 viser, at uddannelsesmæssigt fordeler de medvirkende projektledere sig med tre fjerdedele, der har en videregående uddannelse, mens en tiendedel har en ikke videregående erhvervsuddannelse. Yderligere har en tiendedel en gymnasial uddannelse, og en enkelt svarperson har en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse.

Tabel 68. Svarpersonernes højeste opnåede uddannelse [q22EDU]

Uddannelse	%	Antal
Erhvervsfaglige uddannelser mv. (ungdomsuddannelser)	2,6%	1
Gymnasiale uddannelser (ungdomsuddannelser)	10,3%	4
Erhvervsuddannelser/voksenuddannelser	10,3%	4
Videregående uddannelse	76,9%	30
I alt	100%	39

De medvirkende projektlederes beskæftigelsessituation er belyst i tabel 69. Den viser, at fire ud af ti var i fuldtidsbeskæftigelse, en sjettedel var selvstændigt erhvervsdrivende, og en syvendedel var under uddannelse. De resterende var involveret i en række andre aktiviteter.

Tabel 69. Beskæftigelses- og uddannelsesforhold inden projektet startede [q23OCC] [q24EDUm]

	%	Antal
Fuldtidsbeskæftigelse udenfor projektorganisation inden projektet startede	40,5%	17
Deltidsbeskæftigelse udenfor projektorganisation inden projektet startede	4,8%	2
Selvstændig erhvervsdrivende inden projektet startede	16,7%	7
Arbejdsløs inden projektet startede	2,4%	1
Frivillig udenfor projektorganisation inden projektet startede	2,4%	1
Praktik udenfor projektorganisation inden projektet startede	2,4%	1
Under uddannelse inden projektet startede	14,3%	6
Ulønnet arbejde i hjemmet inden projektet startede	2,4%	1
Under uddannelse i ungdomsuddannelse	2,4%	1
Under uddannelse i videregående uddannelse	7,1%	3
I praktik	2,4%	1
I gangværende uddannelse eller praktik	4,8%	2
		(n=42)

Tabel 70 viser, at godt en fjerdedel af de medvirkende projektledere tilkendegiver, at de tilhører en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet.

Tabel 70. Projektlederen tilhører en kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet [q26MIN1]

	Ja	Nej	I alt	
	%			Antal
Tilhører kulturel, etnisk, religiøs eller sproglig minoritet	28,2%	71,8%	100%	39

Projektledernes minoritetsbaggrund er udspecificeret i tabel 71. Den viser, at en niendedel af deltagerne tilhører hhv. en etnisk minoritet. Den samme andel angiver, at de har indvandrerbaggrund. En tiendedel tilhører en religiøs minoritet. Nogle få anfører, at de tilhører hhv. en sproglig minoritet, et nationalt mindretal eller en uspecificeret minoritet.

Tabel 71. Udspecificering af projektlederens minoritetsbaggrund [q26aMIN2]

	%
Tilhører et nationalt mindretal	2,4%
Tilhører en etnisk eller kulturel minoritet	11,9%
Tilhører en religiøs minoritet	9,5%
Tilhører en sproglig minoritet	4,8%
Har indvandrerbaggrund (anden eller tredje generation)	11,9%
Tilhører anden minoritet	4,8%
	(n=42)

7. Sammenligning af projektledere og projektdeltagere på udvalgte parametre

Da spørgeskemaerne til projektdeltagerne og projektlederne indeholder en række identiske spørgsmål og spørgsmål, der belyser de samme forhold, men set fra de respektive svargruppers perspektiv, er det muligt at sammenholde svarene fra de to grupper.

Figur 1 viser projektledernes vurdering af, hvorledes projektdeltagelsen har påvirket deltagerne på 10 forskellige parametre sammenholdt med projektdeltagernes egen vurdering af de samme forhold. Sammenligningen er baseret på gennemsnitsværdier, idet svarmulighederne på spørgsmålene har været en fire-trins skala, hvor 1 er 'meget uenig', 2 er 'uenig', 3 er 'enig', og 4 er 'meget enig'. Det vil sige, jo højere gennemsnitsværdi, jo større enighed i en given påstand.

Som det ses af grafen, følger gennemsnittet for de to kurver det samme forløb, men den systematiske forskel er, at projektdeltagernes vurdering af deltagerudbyttet ligger lavere på alle emner end projektlederens.

Den største forskel i vurderingen af projektdeltagernes udbytte finder vi på spørgsmålene om at føle sig mere europæiske, at værdsætte kulturel mangfoldighed, samt at ville bidrage til den ungdomspolitiske udvikling. Spørgsmålet om at værdsætte kulturel mangfoldighed er et af dem, som projektlederne har været mest enige i, at det har været en påvirkning, som deltagerne har fået fra projektdeltagelsen. Effekten at føle sig mere europæiske vurderes også højt af projektlederne.

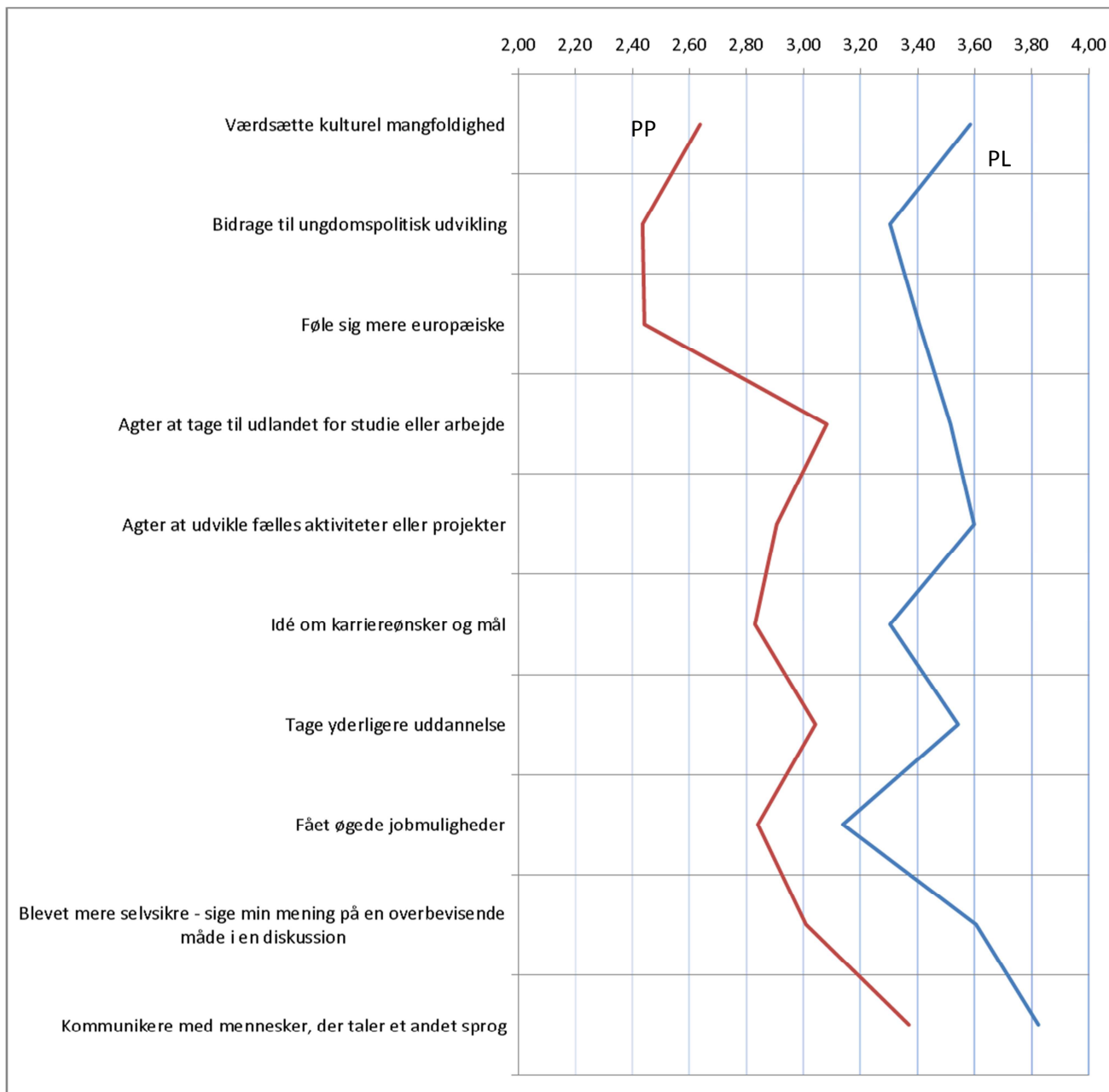
De to øvrige effekter ligger i midten i forhold til projektledernes vurdering af, hvorledes deltagerne er blevet påvirket af projektdeltagelsen, men det er emner, som projektdeltagerne mener har haft den laveste betydning.

De to emner, hvor afstanden mellem de to gruppers vurdering er lavest, er spørgsmålet, om projektdeltagelse har øget deltagerens jobmuligheder, og om de er blevet mere tilbøjelige til at ville tage til udlandet for at arbejde. En tilnærmelsesvis samme lille forskel er der i vurderingen af effekterne, at deltagerne er blevet bedre til at kommunikere med mennesker, der taler et andet sprog, samt at de har fået en bedre idé om deres karriereønsker og mål, og at de er blevet motiveret til at tage yderligere uddannelse.

At være blevet bedre til at kommunikere med mennesker, der taler et andet sprog, vurderes som den største effekt af begge grupper. Det er kun styrken af effekten, der vurderes forskelligt.

Derimod er det en interessant observation, at den lille forskel på de to gruppers vurdering af de andre effekter, i nogle tilfælde dækker over, at projektlederne vurderer effekten som lav, mens projektdeltagerne vurderer den som relativt højere. Det gælder således på spørgsmålet om, at effekten af projektet har været forbedrede jobmuligheder, og at deltagerne har fået en bedre idé om deres karriereønsker og mål.

Figur 1 Projektlederens (PL) og projektdeltageres (PP) vurdering af hvorledes projektdeltagelsen har påvirket deltagerne på 10 forskellige parametre. Gennemsnitsværdier.

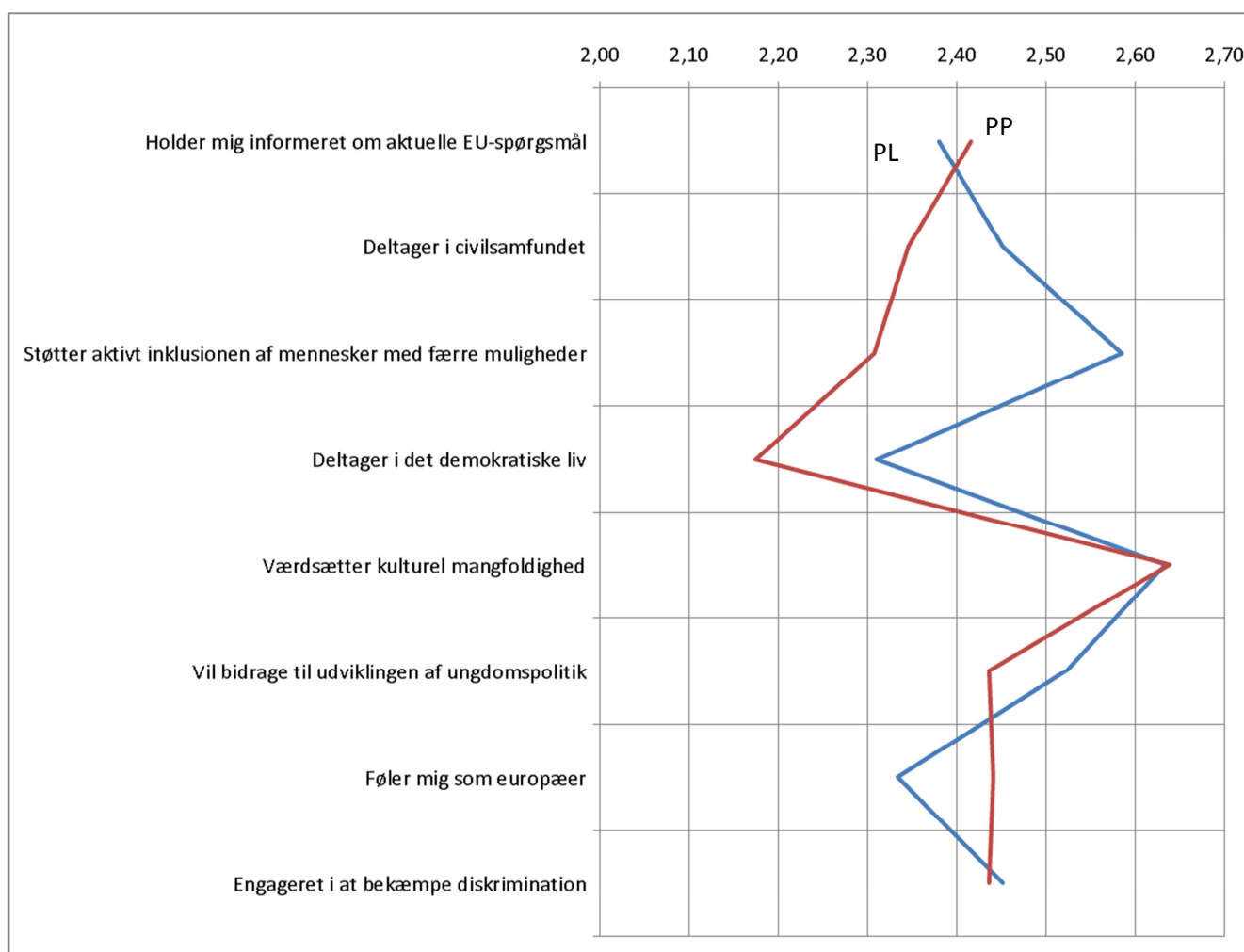
Note: Svorskala: 1 = 'meget uenig, 2 = uenig, 3 = enig, 4 = meget enig

I figur 2 sammenlignes projektledernes og projektdeltageres egen vurdering af hvorledes projektet har påvirket dem selv. Svarmuligheder og måleskala er her en tretrinsskala, hvor 1 er, at aktivitet eller interesse er mindre end før projektet; 2 er uændret aktivitet eller interesse, og 3 er en øget aktivitet eller interesse.

I forhold til tre effekter er projektdeltagerne mere enige i, at projektet har haft en effekt på dem selv, end projektlederne er enige i, at projektet har haft en virkning på dem selv. Det drejer sig om effekterne, at man føler sig mere som europæer, at man holder sig mere informeret om aktuelle EU-spørgsmål, og at man værdsætter kulturel mangfoldighed mere end før projektet. Forskellen er dog marginal.

På de øvrige emner er projektledernes vurdering af egenpåvirkningen større end deltageres vurdering. Størst forskel er der i forhold til, at projektdeltagelsen har forstærket støtten til aktiv inklusion af mennesker med færre muligheder, at den har styrket deltagelse i det demokratiske liv og i civilsamfundet.

Figur 2 Projektlederens (PL) og projektdeltageres (PP) vurdering af hvorledes projektdeltagelsen har påvirket dem på 8 forskellige parametre. Gennemsnitsværdier.

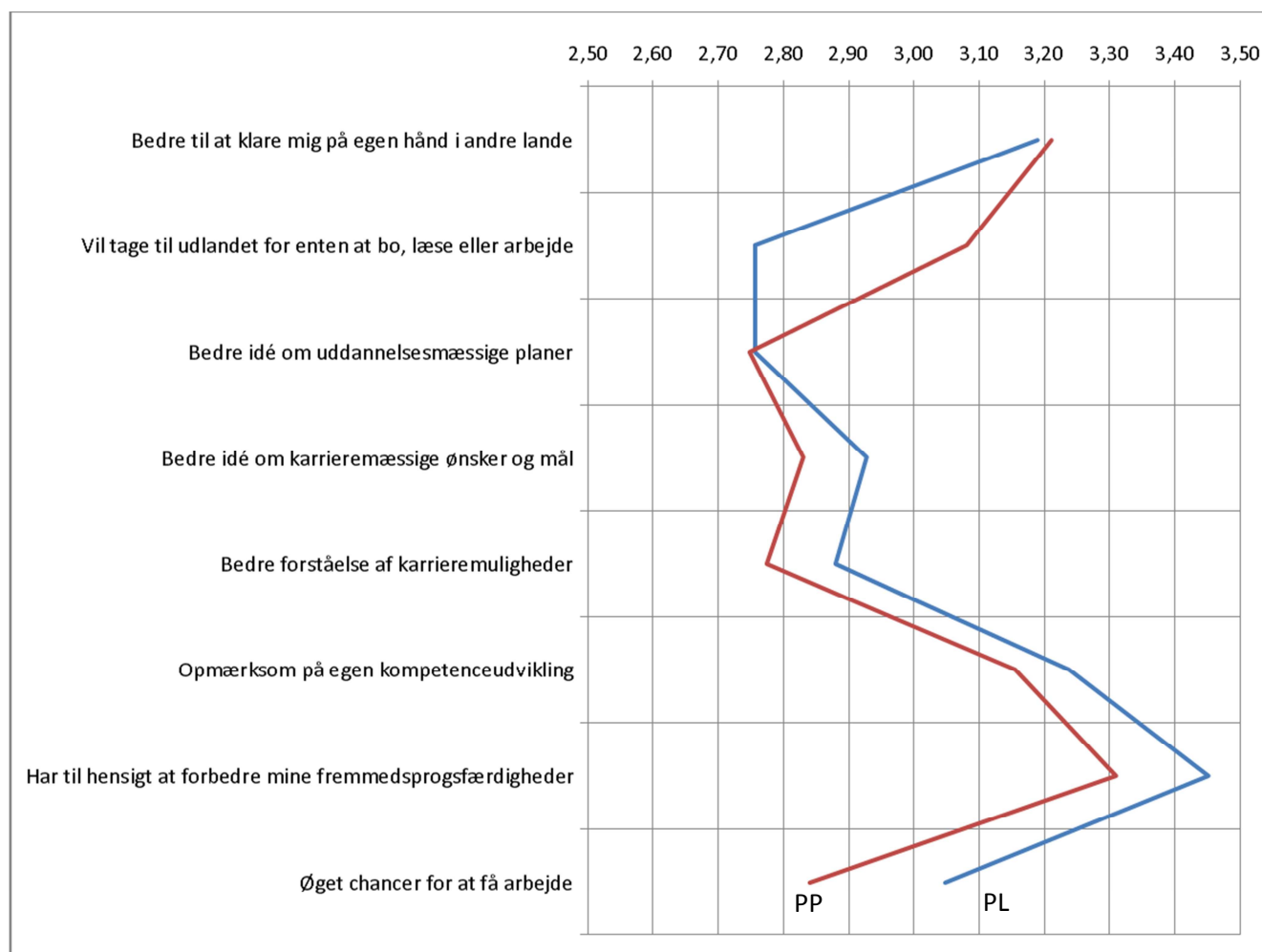
Note: Svarskala: 1 = 'mindre end før projektet', 2 = 'det samme som før projektet', 3 = 'mere end før projektet'

Figur 3, som følger figur 1 med hensyn til svarmuligheder og måleskala. Figuren viser, ligesom figur 2, de to gruppers vurdering af effekten af projektdeltagelsen på dem selv. Her ses det samme mønster, at graferne følger samme mønster, idet projektlederne er marginalt mere enige i en effekt end projektdeltagerne.

For begge grupper gælder, at de er mest enige i at de har fået styrket kompetencen til grænseoverskridende mobilitet, og at de har til hensigt at styrke denne kompetence yderligere gennem indlæring af fremmedsprog.

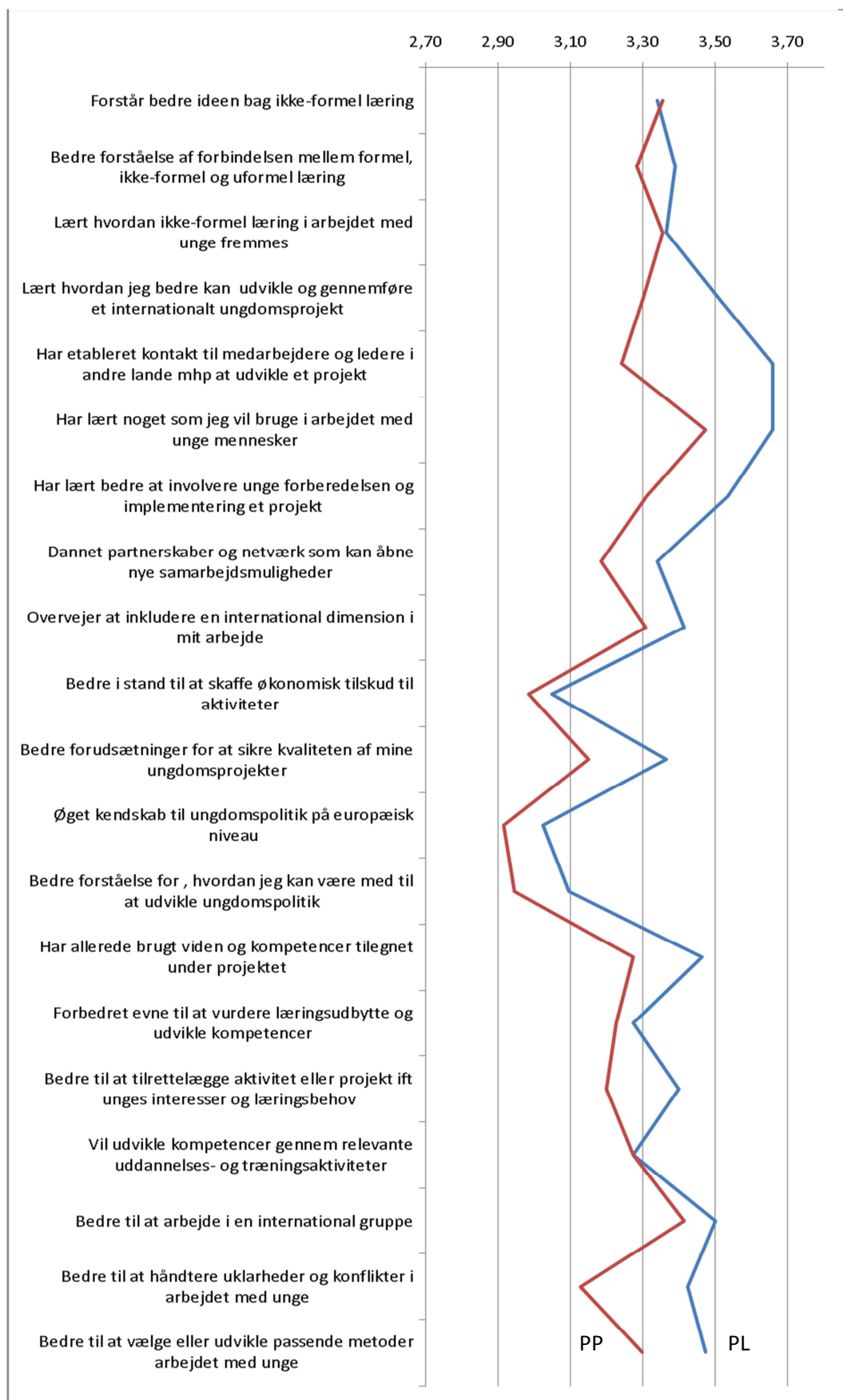
Der er dog en effekt, hvor forskellen er stor, og hvor deltagerne er meget mere enige i effekten end projektlederne. Det er i spørgsmålet om, hvorvidt man har fået øget tilskyndelse til at tage til udlandet for enten at bo, læse eller arbejde. Forskellen er næppe så opsigtsvækkende, når alder og den sociale situation, som kendetegner de to grupper, tages i betragtning.

Figur 3 Projektlederens (PL) og projektdeltageres (PP) vurdering af hvorledes projektdeltagelsen har påvirket dem på 8 forskellige parametre. Gennemsnitsværdier.

Note: Sværskala: 1 = 'meget uenig, 2 = uenig, 3 = enig, 4 = meget enig

Figur 4 Projektlederes (PL) og projektdeltageres (PP) vurdering af hvorledes projektdeltagelsen har påvirket dem på 20 forskellige parametre. Gennemsnitsværdier.

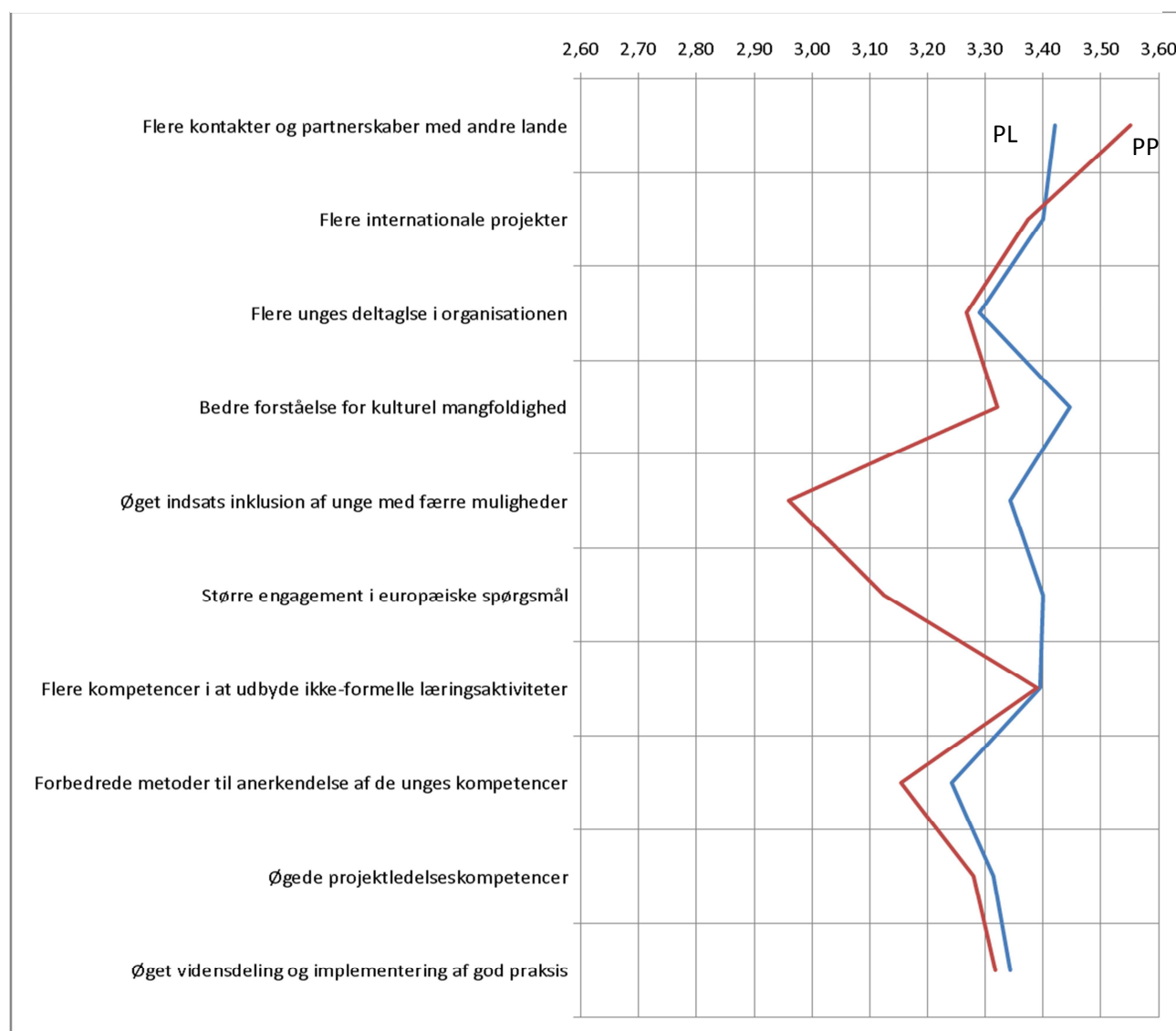
Note: Svorskala: 1 = 'meget uenig, 2 = uenig, 3 = enig, 4 = meget enig

Figur 4, hvor svarmuligheder og måleskala er som beskrevet under figur 1, følger det hidtidigt beskrevne mønster. Det mest opsigtsvækkende er forskellen mellem de to grupper med hensyn til at ville organisere internationale projekter, men dette skal ses på baggrund af den forskellige stilling som de to grupper har i projekterne. I den sammenhæng er det mere interessant, at så mange projektdeltagere er enige i at deltagelsen har givet dem lyst til selv at blive projektudviklere.

Som det sidste belyser figur 5 projektledernes og projektdeltageres vurdering af, hvorledes projektet har påvirket den organisation, som de er tilknyttet. På et punkt er projektdeltagerne mere enige i en effekt end projektlederne, og det er i spørgsmålet, om projektet har forbedret det internationale netværk.

På enkelte punkter er projektledernes mere enige i vurderingen af en effekt end projektdeltagerne. Størst er forskellen med hensyn til inklusion, som er det emne, hvor færrest deltagere er enige i, at projektet har haft denne effekt på organisationen. På spørgsmålet om, hvorvidt organisationen har fået et større engagement i europæiske spørgsmål, er forskellen mellem de to grupper også stor.

Figur 5 Projektlederes (PL) og projektdeltageres (PP) vurdering af, hvorledes projektdeltagelsen har påvirket den organisation, som de er tilknyttet, på 10 forskellige parametre. Gennemsnitsværdier.

Note: Svarskala: 1 = 'meget uenig, 2 = uenig, 3 = enig, 4 = meget enig

8. Konklusion

Den gennemførte undersøgelse blandt projektdeltagere og projektledere i ungdomsudvekslingsprojekter inden for Erasmus+: Ungdom programmet viser, at projekterne gør en forskel. Både deltagere og ledere tilkendegiver, at ungdomsudvekslingen bidrager til en høj grad af målopfyldelse i forhold til Erasmus+: Ungdom programmet.

Projektdeltagerne er ressourcestærke og veluddannede. Deres sproglige kompetencer har medvirket til at den første barriere for international ungdomsudveksling er overvundet. Dertil kommer, at deltagerne allerede inden projektet har været rejsevante.

Et af formålene med ungdomsudvekslingen er at styrke den europæiske forståelse. Dette er til fulde blevet indfriet. Et andet formål er at styrke den kulturelle forståelse. Også her er forventningerne blevet indfriet. Det gælder tillige et tredje formål, der er at styrke uformel læring, dvs. læringen uden for det formaliserede uddannelsessystem.

Ungdomsudvekslingen har således givet sig udslag i øget læring i projekterne på det værdi- og holdningsmæssige plan, hvorimod formaliseret læring i form af fagspecifik videns- og færdighedsindlæring er mindre fremtrædende.

Det er således et fremtrædende træk ved den tilbagemelding, som projektdeltagerne giver, at de siger, at deres mellemmenneskelige forståelse og kompetencer er blevet øget, at deres tolerance over for kulturforskelle er øget, og at de i de hele taget har fået øget motivation i forhold til at tage aktivt del i samfundet.

Som et ikke mindre værdifuldt udbytte synes projekterne også at motivere deltagernes fremtidsplanlægning, specielt med hensyn til uddannelse og karriere. De er blevet mere selvsikre og har fået større selverkendelse.

Tre af Erasmus+: Ungdom programmets fokusfelter, inklusion af unge med færre muligheder, samt udbredelsen af Youthpass og værktøjet den strukturerede dialog, står positivt, om end vagt, i deltagernes tilbagemelding.

Deltagerne positive udbytte understreges af, at de erklærer sig rede til at anbefale en projektdeltagelse til deres venner, bekendte og andre.

Projektledernes vurdering af deltagernes udbytte underbygger deltagernes egen vurdering, om end deltager er mere beskedne i deres vurdering end lederne.

Projektlederne betoner således, at projekterne har opfyldt centrale mål i Erasmus+: Ungdom programmet. De mål, der har været stærkest opfyldt, har været at fremme respekten for kulturel mangfoldighed og at styrke den interkulturelle dialog. Det skal ses i sammenhæng med et mål om at fremme det europæiske samarbejde og at styrke kvaliteten og den internationale dimension i ungdomsarbejdet. Projektlederne har ligeledes været opmærksomme på betydningen af ikke blot at fremme anerkendelsen af ikke-formel og uformel læring, men tillige at udvikle unges nøglekompetencer.

Projektlederne har også selv fået udbytte af deltagelsen. Her peger de på det samme som deltagerne, nemlig styrkede kompetencer i at samarbejde med mennesker med en anden kulturel baggrund og at kommunikere på et andet sprog. Og så har de helt enkelt fået et mere positivt samfundssyn og samfundengagement, samt motivation til fortsat kompetence- og karriereudvikling.

Det grænseoverskridende samarbejde og netværksdannelse står således som noget meget betydningsfuldt i projektledernes vurdering af deres personlige projektudbytte. Det er tillige projektledernes vurdering, at dette kompetenceløft er til gavn for den forening, organisation eller institution, som de repræsenterer, og de vurderer, at udvekslingsprojekterne tillige har haft positiv afsmitning på de lokalsamfund, hvor de er blevet gennemført.

Der kan således konstateres, at ikke blot leverer udvekslingsprojekterne en klar målopfyldelse i forhold til Erasmus+: Ungdom programmets målsætninger, men det har tillige været personligt berigende og udbytte-
rigt for deltagere og ledere.